

สถาบันการจัดการภัยพิบัติ

ประวัติศาสตร์ภัยพิบัติโลก WORLD DISASTER IN THE HISTORY

มหาวิทยาลัยเกริก
มีนาคม 2568

คำนำ

หนังสือ “ประวัติศาสตร์ภัยพิบัติโลก” เป็นการรวบรวมเหตุการณ์ภัยพิบัติรุนแรงที่เกิดขึ้นในประวัติศาสตร์โลกและเหตุการณ์ภัยพิบัติสำคัญที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 20 ที่ผ่านมาในปี 2022-2024 รวมถึงภัยพิบัติสำคัญในประเทศไทยในช่วงเวลาดังกล่าว และมีผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินในเชิงเศรษฐกิจและสังคม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเรื่องราวเตือนใจให้ตระหนักถึงความสำคัญและอันตรายของภัยพิบัตินำไปสู่การมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในการร่วมกันดูแลโลก ดูแลสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ผู้อ่านได้มีความรู้เกิดความตระหนัก เพื่อการเตรียมความพร้อมป้องกันภัยที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต

ในการจัดทำหนังสือเล่มนี้ ผู้จัดทำขอขอบพระคุณท่านศาสตราจารย์ ดร.นพ.กระแส ชนะวงศ์ อธิการบดี มหาวิทยาลัยเกริกที่เป็นดังแรงบันดาลใจ ด้วยปณิธานของท่านที่มุ่งมั่นส่งเสริมความรู้เพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของภัยพิบัติที่เป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาวะโลก (Climate Change) และโดยเฉพาะการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานตามนโยบายและยุทธศาสตร์ “หนึ่งแถบ หนึ่งเส้นทาง” ของจีน ผู้เขียนจึงหวังว่าหนังสือเล่มนี้จะให้ความรู้และประโยชน์แก่ผู้อ่าน เพื่อการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

ดร.ยุวดี ไวทยะโชติ

ผู้อำนวยการ สถาบันการจัดการภัยพิบัติ

มหาวิทยาลัยเกริก

มีนาคม 2568

สารบัญ

หน้า

คำนำ

บทนำ

4-14

ภาคที่ 1 10 มหาภัยพิบัติในประวัติศาสตร์โลก

15-27

ภาคที่ 2 ภัยพิบัติรุนแรงที่โลกเผชิญปี 2022-2024

28-82

ภาคที่ 3 เหตุการณ์มหาภัยพิบัติประวัติศาสตร์ไทย

83-100

เอกสารอ้างอิง

101

บทนำ

“ส่งเสริมความรู้
ตระหนักถึงความสำคัญของภัยพิบัติ”

ปณิธาน
ศาสตราจารย์ ดร.นพ.กระแส ชนะวงศ์

การพัฒนาของโลกในปัจจุบันอาจช่วยให้จำนวนมนุษย์เสียชีวิตลดลง แต่ในอดีตที่โลกยังไม่ถูกพัฒนา มนุษย์เสียชีวิตจากภัยพิบัติธรรมชาติเป็นจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นน้ำท่วม ภัยแล้ง โรคระบาด และ 1 ใน ภัยธรรมชาติที่โหดร้ายต่อมนุษยชาติและสร้างความเสียหายมากที่สุด คือ “แผ่นดินไหว”

การเกิดแผ่นดินไหวที่บางครั้งอาจมี “สึนามิ” ตามมาจะมียอดผู้เสียชีวิตสูงเป็นจำนวนมาก ข้อมูลจาก www.ourworldindata.org ระบุว่าตั้งแต่ ค.ศ.2000 เป็นต้นมา มี 2 เหตุการณ์แผ่นดินไหวที่ทำให้มีผู้เสียชีวิตติดอันดับ 10 แผ่นดินไหวรุนแรงที่มีผู้เสียชีวิตมากที่สุดในโลก นั่นคือ แผ่นดินไหวและสึนามิที่เกาะสุมาตราในปี 2004 และแผ่นดินไหวที่ปอร์โตแปงซ์ เมืองหลวงของเฮติ ในปี 2010 แต่แผ่นดินไหวครั้งร้ายแรงที่สุดในประวัติศาสตร์นั้น เกิดขึ้นที่มณฑลส่านซี ประเทศจีน ในปี 1556 คร่าชีวิตผู้คนไปมากกว่า 830,000 คน ซึ่งมากกว่า 2 เท่าของผู้เสียชีวิต อันดับ 2 คือแผ่นดินไหวที่ปอร์โตแปงซ์ในปี 2010 มีรายงานว่าผู้เสียชีวิต 316,000 คน ส่วนอันดับ 3 นั้นเกิดขึ้นในอดีตอันไกลโพ้นปี 155 ที่อันทักยา (ตุรกีในปัจจุบัน)

อย่างไรก็ตามในประวัติศาสตร์ของโลกมนุษย์ยังคงมีเหตุการณ์ ภัยพิบัติสุดแปลกที่เกิดขึ้นที่อาจกล่าวได้ว่าเป็นภัยพิบัติที่คาดไม่ถึง จนบางครั้งเราอาจไม่เชื่อว่าเคยเกิดขึ้นจริง และนำไปสู่ความเสียหายร้ายแรง ดังเช่น เหตุการณ์ต่อไปนี้

1. อุกกาบาตปริศนาที่ทังกัสกา

ย้อนกลับไป เมื่อวันที่ 30 มิ.ย ปี ค.ศ. 1908 หรือ 114 ปีที่แล้ว ช่วงเวลาเช้าตรู่ของ ประเทศรัสเซีย มีการรายงานเหตุการณ์พบเห็นลูกไฟขนาดใหญ่ตกลงจากฟากฟ้า บริเวณใกล้กับแม่น้ำ “พอดคาเมนนายา ทังกัสกา” (Podkamennaya Tunguska River) ที่ตั้งอยู่ใน แลปไซเรีย ส่งผลให้พื้นที่ป่าสนกว่า 500,000 เอเคอร์ ถูกเผาไหม้เป็นหน้ากลอง แต่เมื่อทีม

นักสำรวจลงพื้นที่ค้นหาร่องรอยของวัตถุปริศนาที่คาดว่าเป็น "อุกกาบาต" กลับไม่พบแม้แต่ร่องรอยหลุมใด ๆ เหลือทิ้งไว้เลย

องค์การนาซา (NASA) คาดว่าแรงระเบิดที่ปล่อยออกมาในเหตุการณ์ดังกล่าว เทียบเท่ากับระเบิดปรมาณูที่ฮิโรชิมา ประเทศญี่ปุ่น 1,000 ลูก และด้วยแรงระเบิดเท่านี้ วัตถุน่าจะเป็นชิ้นส่วนอุกกาบาตขนาดเท่าตึก สูง 25 ชั้น เดินทางด้วยความเร็วประมาณ 33,500 ไมล์ (54,000 กม.) ต่อชั่วโมง ซึ่งโชคดีว่าในเหตุการณ์ครั้งนี้ไม่มีผู้เสียชีวิต หรือผู้บาดเจ็บ เพราะเกิดห่างออกไปจากแหล่งที่อยู่อาศัย

การสำรวจเหตุการณ์ทั้งกัศภาคครั้งแรก เริ่มขึ้นในปี ค.ศ. 1927 โดย Leonid Kulik นักสำรวจชาวรัสเซีย ซึ่งภาพแรกที่เขาเห็น หลังจากย่างเท้าเข้าสู่พื้นที่ทั้งกัศกา คือเศษซากของต้นไม้จำนวนมหาศาลถูกเผา ทุกต้นในระยะ 5 ไมล์ มีสภาพเหมือน 'เสาไฟ' เพราะเหลือเพียงลำต้น รวากับโดนแรงอัดมหาศาลจนกิ่งก้านของมันหลุดออกไป แม้ผลกระทบจะรุนแรงถึงระดับนี้ แต่ทีมสำรวจกลับต้องใช้เวลากว่า 33 ปี ในการหา "จุดตกของวัตถุปริศนา" ที่ก็ต้องเป็นอันล้มเหลวไป เพราะไร้ร่องรอยหลักฐานหลุมอุกกาบาตใด ๆ

2. ทะเลสาบที่หายไปจากแผนที่

หลังจากการสำรวจของ Kulik ที่ไม่ได้ข้อสรุปใด ต่อมาในปี ค.ศ. 1999 ทีมสำรวจชาวอิตาลี จากมหาวิทยาลัยโบโลญญา (University of Bologna) นำโดย Luca Gasperini ชี้ว่า Kulik อาจพลาดบางอย่างในการสำรวจครั้งนั้นไป นั่นคือ 'ทะเลสาบเชโก (Lake Cheko)' ที่อยู่ห่างจากจุดเกิดเหตุ ไป 8 กม. ซึ่งก่อนหน้านี้มันไม่ได้ปรากฏอยู่บนแผนที่

จากการวัดคลื่นไหวสะเทือนที่ก้นบ่อ พวกเขาสรุปได้ว่า ใต้ทะเลสาบเชโกมีลักษณะเหมือนปล่องภูเขาไฟขนาดใหญ่ และมีตะกอนหนาแน่นอยู่ใต้พื้น ลึกลงไป 10 เมตร มีความเป็นไปได้ว่าอาจเป็น 'เศษ' ของอุกกาบาตที่ถล่มทั้งกัศกา เช่นเดียวกันกับผลการศึกษาในปี

2013 ที่มีการพบตัวอย่าง หินแร่ 'Lonsdaleite' ที่มักพบในหลุมอุกกาบาต แต่ถึงอย่างไรก็ตาม สิ่งเหล่านี้ก็ไม่สามารถยืนยันได้ว่าเป็นอุกกาบาตจากเหตุการณ์ทังกัสกา หรืออาจมาจากปรากฏการณ์ฝนดาวตกอื่นที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกัน

เมื่อไม่มีใครหาสาเหตุที่แท้จริงได้ เหตุการณ์อุกกาบาตทังกัสกาได้จัดอยู่ในรายการ Astronomical cold case (คดีที่ปิดไม่ลงทางดาราศาสตร์) ขององค์การนาซา ที่นักวิทยาศาสตร์พยายามหาคำตอบกันต่อไป อ้างอิง จาก Don Yeomans นักดาราศาสตร์ประจำนาซา กล่าวไว้ว่า "หากคุณต้องคุยกับใครสักคนเกี่ยวกับเรื่องดาวเคราะห์น้อย คุณต้องไม่พลาดคุยเรื่องทังกัสกา"

หมอกพิษกรุงลอนดอน

ควันพิษแห่งกรุงลอนดอน (The Great Smog of London) คือปรากฏการณ์มลพิษทางอากาศที่เลวร้ายที่สุดในประวัติศาสตร์สหราชอาณาจักร ซึ่งส่งผลให้มีผู้เสียชีวิต 12,000 คน

3. หมอกพิษแห่งกรุงลอนดอน คร่า 12,000 ชีวิต ภายใน 5 วัน

ควันพิษแห่งกรุงลอนดอน (The Great Smog of London) หรือ “หมอกซूपถั่ว” (Pea-Soupers) คือปรากฏการณ์มลพิษทางอากาศที่เลวร้ายที่สุดในประวัติศาสตร์สหราชอาณาจักร ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิต 12,000 คน ล้มป่วยมากกว่า 1 แสนคน แม้ว่าจะกินระยะเวลาเพียงแค่ 5 วัน เท่านั้น ซึ่งเหตุการณ์นี้โด่งดังถึงขนาดปรากฏอยู่ในนวนิยาย The Sherlock Holmes ของนักเขียนชื่อดัง อาร์เธอร์ โคนัน ดอยล์ (Arthur Conan Doyle) ย้อนกลับไปเมื่อ วันที่ 5 ธันวาคม ค.ศ. 1952 ช่วงต้นฤดูหนาวของประเทศอังกฤษ เป็นปกติเมื่ออากาศหนาวเย็นลง บ้านเรือนและโรงงานทั่วกรุงลอนดอนจะเผาถ่านหินมาก

ขึ้นเพื่อต่อสู้กับความหนาว ซึ่งควันจากถ่านหินที่ปล่อยออกมาได้ผสมเข้ากับควันพิษจากรถยนต์ที่มีอยู่เดิม ทำให้สภาพอากาศแย่ลง

ในช่วงวันเดียวกันกรุงลอนดอนต้องเผชิญกับ 'ลมแอนติไซโคลน' ที่ทำให้มีความกดอากาศสูงกว่าปกติ ก๊าซเรือนกระจกและควันพิษจากโรงงานไม่สามารถระบายออกสู่ชั้นบรรยากาศได้ และลอยติดอยู่ที่ระดับพื้นดิน กลายเป็นหมอกดำอมเหลืองหนาทึบ ที่ผู้คนจำต้องสูดรับเข้าไปอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้เข้าขั้นวิกฤต

เนื่องจากการสูดดมหมอกพิษแทบจะตลอดเวลา ทำให้มีผู้เข้ารับรักษาในโรงพยาบาลด้วยอาการหลอดลมอักเสบ และปอดอักเสบมากขึ้น และด้วยความหนาทึบของมัน ทำให้ทัศนวิสัยแย่ การให้บริการรถสาธารณะ รถพยาบาลต้องหยุดชะงัก การแสดงกลางแจ้งถูกยกเลิก และอาชญากรรมบนท้องถนนก็เพิ่มขึ้น แม้ว่าหมอกพิษจะจางหายไปในวันที่ 9 ธันวาคม แต่ก็ทำให้มีประชาชนเสียชีวิตจากเหตุการณ์นี้ไปกว่า 4,000 คน และอีก 100,000 คนป่วยที่ต้องล้มป่วยด้วยโรคระบบทางเดินหายใจ

4. ทะเลสาบที่คร่า 2,000 ชีวิตในวันเดียว

จะเป็นอย่างไร หากคุณตื่นขึ้นมาในตอนเช้าแล้วพบว่า คนในครอบครัวและเพื่อนบ้านของคุณเสียชีวิตในช่วงเวลาเพียงข้ามคืน นี่คือนสิ่งที่เกิดขึ้นกับชาวบ้านในหมู่บ้าน Subum ประเทศแคเมอรูน ที่ต้องสังเวยชีวิตให้กับ 'ทะเลสาบไนยอส' ย้อนกลับไปช่วงคำค้น ของ วันที่ 21 สิงหาคม พ.ศ. 2529 ขณะที่ชาวบ้านที่อาศัยอยู่ใกล้ทะเลสาบไนยอสกำลัง นอนหลับ "หมอกสีขาว" ที่คาดว่าเป็น 'ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์' จำนวน 1.6 ล้านตัน ปะทุ ขึ้นเหนือผิวน้ำของทะเลสาบไนยอส และแค่เพียง 20 วินาทีเท่านั้น มันได้ทำให้สิ่งมีชีวิตที่อยู่ ในรัศมี 100 เมตร หอดสตีก่อนจะเสียชีวิตลง ตามที่ BBC UK รายงาน มีผู้เสียชีวิตอย่างน้อย 1,700 คน ไม่รวมสัตว์เลี้ยงอีกหลายร้อยตัว ผู้เคราะห์ร้ายส่วนใหญ่เสียชีวิตขณะหลับ

การปะทุของภูเขาไฟในรูปแบบ "ก๊าซ" บริเวณทะเลสาบไนยอส เดิมที่เป็นปล่องภูเขาไฟที่ดับแล้ว ซึ่งมีน้ำไหลเข้ามาท่วมขังในภายหลัง นั้นหมายความว่าลึกลงไปใต้พื้นดินยังคงมีถ้ำภูเขาไฟและหินหนืด (Magma) หลงเหลืออยู่ ซึ่งนักวิทยาศาสตร์สันนิษฐานว่า ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากหินหนืดเหล่านั้นได้ซึมผ่านเปลือกโลกโดยอาศัยน้ำใต้ดิน และสะสมอยู่ที่ก้นทะเลสาบ เมื่อถึงจุดที่ก๊าซเข้มข้นเกินไปมันจึงระเบิดออก ปรากฏการณ์นี้เรียกว่า Limnic Eruption ซึ่งเคยเกิดขึ้นมาก่อนที่ ทะเลสาบโมนูน (Monoun Lake) ที่มีภาพถ่ายเป็นทะเลสาบจากปล่องภูเขาไฟเหมือนกัน

ALTV
Thai PBS

ค.ศ. 1816

**LEARN
MORE...**

ปีไร้ฤดูร้อน

ปีไร้ฤดูร้อน (Year Without a Summer) ในปี ค.ศ. 1816 เกิดขึ้นหลังการระเบิดของภูเขาไฟแทมโบรา (Tambora) ส่งผลให้สภาพอากาศแปรปรวนรุนแรง โดยเฉพาะยุโรปกลาง ไปจนถึงอเมริกาเหนือที่ฤดูร้อน มีอากาศหนาวเย็นที่สุดในรอบ 250 ปี

5. ปีไร้ฤดูร้อน ค.ศ. 1816

ปีไร้ฤดูร้อน (Year Without a Summer) ในปี ค.ศ. 1816 เกิดขึ้นหลังการระเบิดของภูเขาไฟแทมโบรา (Tambora) บนเกาะซุมบาวา ใกล้เกาะบาหลี ประเทศอินโดนีเซีย ในเดือนเมษายน ปี ค.ศ. 1815 นับเป็นการปะทุของภูเขาไฟที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในประวัติศาสตร์ ทำให้มีผู้เสียชีวิตมากถึง 90,000 คน อ้างอิงจาก 'แอนดรูว์ ชูเรอร์' นักธรณีศาสตร์ แห่งมหาวิทยาลัยเอดินบะระ กล่าวไว้ว่า การปะทุของภูเขาไฟแทมโบราในครั้งนี้ ไม่เพียงทำลายล้างเกาะซุมบาวาเท่านั้น แต่ส่งผลให้อุณหภูมิโลกลดลง 1-3 องศาเซลเซียส จากการที่ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์จำนวนมากกระจายเข้าไปในชั้นบรรยากาศด้วย

สภาพอากาศแปรปรวนสุดขีดโดยเฉพาะยุโรปกลาง ไปจนถึงอเมริกาเหนือ ตั้งแต่เดือน มิถุนายน-สิงหาคม ปี ค.ศ. 1816 ที่ควรเป็นฤดูร้อนของยุโรป กลับมีอากาศหนาวเย็นที่สุดในรอบ 250 ปี พืชผลเสียหายเป็นวงกว้าง เกิดความล้มเหลวในการเพาะปลูก ปศุสัตว์ล้มตาย และนำไปสู่วิกฤตภาวะขาดแคลนอาหารครั้งใหญ่ในซีกโลกเหนือหลายประเทศ

6. ทอร์นาโดไฟถล่มคันโต

แผ่นดินไหวที่คันโต (The Great Kanto) นับเป็นเหตุการณ์แผ่นดินไหวที่เลวร้ายที่สุดในประวัติศาสตร์ญี่ปุ่น ด้วยแรงสั่นสะเทือน กว่า 7.9 ริคเตอร์ ก่อให้เกิดคลื่นสึนามิสูง 40 ฟุต และ 'ทอร์นาโดไฟ' ที่คร่าชีวิตผู้คนไปนับแสน และสูญหายอีกหลายหมื่น

โศกนาฏกรรมเริ่มต้นขึ้นในช่วงกลางวันของ วันที่ 1 กันยายน ปี ค.ศ 1923 เป็นช่วงเวลาที่ผู้คนกำลังเตรียมหุงหาอาหารสำหรับมื้อเที่ยงของวัน ในตอนนั้นเองที่เกิดเสียงดังราวกับฟ้าผ่า มาพร้อมแรงสั่นสะเทือนระดับรุนแรง ทำให้บ้านเรือน ท่าเรือในบริเวณพื้นที่พังทลาย เกิดเพลิงไหม้กว่า 80 จุด ซึ่งมาจากแก๊ซหุงต้มที่เปิดทิ้งเอาไว้

หลังจากนั้นไม่กี่นาที คลื่นยักษ์สึนามิสูง 40 ฟุต ก็เข้าถล่มบ้านเรือนของผู้คน ในขณะเดียวกันกระแสลมแรงทำให้เพลิงไหม้ทวีความรุนแรงกลายเป็น ทอร์นาโดไฟ (Fire - tornado) หรือ ไฟหมุน (Fire whirl) เป็นปรากฏการณ์ที่กระแสลมหอบเอาเพลิงไหม้ยกตัวสูงขึ้น ในลักษณะหมุนเป็นเกลียวพายุ ซึ่งในเหตุการณ์นี้ทำให้เกิดเพลิงไหม้เป็นวงกว้าง และมีผู้เสียชีวิตกว่า 38,000 คนแม้ว่าภัยพิบัติจะเป็นสิ่งที่เราควบคุมไม่ได้ แต่ประวัติศาสตร์สอนให้เราสามารถเรียนรู้วิธีรับมือได้ อย่างวิธีการเอาตัวรอดจาก “สึนามิ” ภัยพิบัติทางทะเล ที่เคยสร้างความเสียหายในแถบภาคใต้ของไทยเมื่อ 17 ปีก่อน

ภาคที่1 10 มหาภัยพิบัติในประวัติศาสตร์โลก

ปฏิเสธไม่ได้ว่าโลกของเราทุกวันนี้มีภัยพิบัติทางธรรมชาติเกิดขึ้นไม่เว้นแต่ละวัน และนับวันจะยิ่งหนักและถี่ขึ้นไปเรื่อย ๆ ตามพัฒนาการทำลายล้างของมนุษย์ที่หนักขึ้นเช่นกัน

ต่อไปนี้เป็นภัยธรรมชาติที่เคยเกิดขึ้นและมนุษย์บันทึกไว้ได้ว่าเป็น 10 เหตุการณ์ไม่รู้ลืมที่รุนแรงที่สุดในโลก รวมเอาทั้งเหตุการณ์แผ่นดินไหว พายุไซโคลน และน้ำท่วมในหลายๆ 3ปี ภัยธรรมชาติที่ร้ายแรงที่สุดบางอย่าง เช่น แผ่นดินไหว ภูเขาไฟระเบิด พายุเฮอริเคน สึนามิ น้ำท่วม ไฟป่า และภัยแล้ง โดยเฉลี่ยแล้วคร่าชีวิตผู้คนไปเกือบ 60,000 คนต่อปี ตามข้อมูลของ Global Chang Data lab ([http : posttoday.com](http://posttoday.com).สืบค้นเมื่อวันที่ 16 ม.ค 2568)

ภัยพิบัติทางธรรมชาติที่รุนแรงนับเป็นนาฏกรรมของชีวิตมนุษย์นับตั้งแต่เริ่มต้นประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติ แต่จำนวนผู้เสียชีวิตจากภัยพิบัติที่เก่าแก่ที่สุดเหล่านี้ได้สูญหายไปประวัติศาสตร์ ตัวอย่าง เช่น เกาะ Thera ในทะเลเมดิเตอร์เรเนียนโบราณ (ปัจจุบัน คือเมืองซานโตรินี่ ประเทศกรีซ) ประสบหันทภัยจากการปะทุของภูเขาไฟครั้งใหญ่ที่ทำลายอารยธรรมมิโนอันทั้งหมด เมื่อประมาณ 1,600 ปี ก่อนคริสตกาล จากผลการศึกษาที่ตีพิมพ์ในวารสาร proceedings of the national academy of sciences จริงๆแล้วจะมีชีวิตที่สูญหายไปเราจะไม่มีความรู้ อยากรู้ก็ตาม ด้วยบันทึกทางประวัติศาสตร์ และวารสารอย่างน้อยนักประวัติศาสตร์สามารถประมาณจำนวนผู้เสียชีวิตที่เชื่อมโยงกับภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในยุคต่างๆได้จากบันทึกดังกล่าว และภัยธรรมชาติต่อไปนี้อาจเป็นมหันตภัยที่ร้ายแรงที่สุดตลอดกาล โดยจัดอันดับจากจำนวนผู้เสียชีวิตโดยประมาณที่ต่ำที่สุดไปสูงสุด

อันดับ 10. แผ่นดินไหวที่อเลปโป (ALEPPO) ค.ศ. 1138 / พ.ศ.1069

เมื่อวันที่ 11 ต.ค. ปี 1138 พื้นดินใต้เมืองอเลปโปของซีเรียเริ่มสั่นสะเทือน เมืองนี้ตั้งอยู่บนจุดบรรจบกันของแผ่นเปลือกโลกอาหรับและแอฟริกา ทำให้มีแนวโน้มที่จะเกิดแผ่นดินไหว แต่ครั้งนี้มีความรุนแรงเป็นพิเศษ นักประวัติศาสตร์ร่วมสมัยรายงานว่า ป้อมปราการและบ้านเรือนพังทลายทั่วทั้งอเลปโป ยอดผู้เสียชีวิตโดยประมาณอยู่ที่ 230,000 ราย แต่ตัวเลขดังกล่าวมาจากศตวรรษที่ 15 และนักประวัติศาสตร์ที่รายงานว่าอาจรวมแผ่นดินไหวที่อเลปโปกับแผ่นดินไหวที่เกิดขึ้นในประเทศจอร์เจียในยุคปัจจุบันของยูเรเชีย จากรายงานที่มีการบันทึกไว้ในปี 2004 ในวารสาร Annals of Geophysics

10. (ครองอันดับร่วมกัน) แผ่นดินไหวและสึนามิในมหาสมุทรอินเดีย พ.ศ. 2547/ ค.ศ.2004

อันดับที่ 10 เสมอกันคือแผ่นดินไหวขนาด 9.1 ริกเตอร์ ระดับความหายนะที่เกิดขึ้น ใต้ทะเลนอกชายฝั่งตะวันตกของเกาะสุมาตรา ประเทศอินโดนีเซีย เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ. 2547 ธรณีพิพาทครั้งนั้นก่อให้เกิดสึนามิขนาดมหึมาซึ่งคร่าชีวิตผู้คนไปประมาณ 230,000 คน และทำให้ผู้คนเกือบ 2 ล้านคนต้องพลัดถิ่นใน 14 ประเทศในเอเชียใต้ และประเทศในแอฟริกาตะวันออก คลื่นสึนามิเดินทางด้วยความเร็ว 500 ไมล์ต่อชั่วโมง (804 กิโลเมตรต่อชั่วโมง) มาถึงแผ่นดินในเวลาเพียง 15 ถึง 20 นาทีหลังจากเกิดแผ่นดินไหว ทำให้ผู้คนในบริเวณดังกล่าวมีเวลาน้อยมากๆ ที่จะหนีไปยังที่สูง

ในบางแห่งโดยเฉพาะประเทศอินโดนีเซียที่ได้รับผลกระทบรุนแรงที่สุด คลื่นสึนามิ สูงถึง 30 เมตร ตามรายงานของ World Vision ซึ่งเป็นองค์กรช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม ความเสียหายจากแผ่นดินไหวและสึนามิอยู่ที่ประมาณ หนึ่งหมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ เหตุการณ์นี้ถือเป็นแผ่นดินไหวครั้งใหญ่เป็นอันดับสามของโลกนับตั้งแต่ปี 1900 และ

สึนามิได้คร่าชีวิตผู้คนไปมากกว่าสึนามิที่บันทึกไว้ในประวัติศาสตร์ ตามรายงานของศูนย์ข้อมูลสิ่งแวดล้อมแห่งชาติของ NOAA

ส่วนประเทศไทยเหตุการณ์แผ่นดินไหวครั้งนั้น คลื่นยักษ์ได้ถล่ม 6 จังหวัดภาคใต้ของไทย ได้แก่ ภูเก็ต พังงา ระนอง กระบี่ ตรัง และสตูล ทำให้มีผู้เสียชีวิต 5,395 คน บาดเจ็บกว่า 8,457 คน และสูญหายอีกจำนวนมาก

9. แผ่นดินไหวที่ตังชาน (Tangshan) ปี ค.ศ.1976 / พ.ศ. 2519

เมื่อเวลา 03:42 น. ของวันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ. 2519 เมืองตังชานของจีนถูกทำลายพินาศด้วยแผ่นดินไหวขนาด 7.8 ริคเตอร์ตามรายงานของสำนักงานสำรวจทางธรณีวิทยาแห่งสหรัฐอเมริกา (USGS)

ตังชานเมืองอุตสาหกรรมที่มีประชากรประมาณ 1 ล้านคนในช่วงที่เกิดภัยพิบัติมีผู้เสียชีวิต และบาดเจ็บสาหัสมากกว่า 240,000 คน แม้ว่าตัวเลขนี้จะเป็นยอดผู้เสียชีวิตอย่างเป็นทางการ แต่ผู้เชี่ยวชาญบางคนบอกว่า ตัวเลขนี้ถูกประเมินต่ำเกินไป และยอดผู้เสียชีวิตมีแนวโน้มว่าจะใกล้ถึง 700,000 คน

ตามรายงานระบุว่า 85% ของอาคารต่างๆ ในเมืองพังทลาย และแรงสั่นสะเทือนยังรู้สึกได้ถึงกรุงปักกิ่งของจีนซึ่งอยู่ห่างออกไป 180 กม. ต้องใช้เวลาหลายปีกว่าที่เมืองตั้งขานจะถูกสร้างขึ้นใหม่

8. แผ่นดินไหวที่แอนติโอก (ANTIOCH) ปีค.ศ. 526 / พ.ศ.1069

เช่นเดียวกับภัยพิบัติทั้งหมดที่เกิดขึ้นนับพันปีมาแล้ว ยอดผู้เสียชีวิตจากแผ่นดินไหวที่เมือง Antioch นั้นคำนวณได้ยาก นักประวัติศาสตร์ร่วมสมัยอย่าง John Malalas เคยเขียนเอาไว้ว่า มีผู้เสียชีวิตประมาณ 250,000 คนเมื่อแรงสั่นสะเทือนถล่มเมืองของจักรวรรดิไบเซนไทน์ หรือ Byzantine Empire (ปัจจุบันคือตุรกีและซีเรีย)

ในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 526 Malalas อ้างว่า ภัยพิบัติเกิดครั้งนี้เกิดจากพระพิโรธของพระเจ้าและรายงานว่ ไฟทำลายทุกอย่างในเมืองอันติโอก

ตามรายงานฉบับปี 2007 ใน The Medieval History Journal ยอดผู้เสียชีวิตสูงกว่าที่เคยเป็นในช่วงเวลาอื่นๆ ของปี เนื่องจากเวลานั้นเมืองนี้เต็มไปด้วยนักท่องเที่ยวที่

กำลังเฉลิมฉลองวันเสด็จขึ้นสู่สวรรค์ ซึ่งเป็นงานฉลองของชาวคริสต์ที่ระลึกถึงพระเยซูเสด็จขึ้นสู่สวรรค์

7. แผ่นดินไหวที่ไห่หยวน (HAIYUAN) ในปีค.ศ. 1920 / พ.ศ.2463

“แผ่นดินไหวที่ไห่หยวนเป็นแผ่นดินไหวครั้งใหญ่ที่สุดที่บันทึกในประเทศจีนในศตวรรษที่ 20 ด้วยขนาดและความรุนแรงสูงสุด” เต็ง ฉีตง นักธรณีวิทยาจากสถาบันวิทยาศาสตร์แห่งประเทศจีน กล่าวในระหว่างการสัมมนาในปี 2010 แผ่นดินไหวซึ่งเกิดขึ้นที่มณฑลไห่หยวนทางตอนเหนือของจีนตอนกลางเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2463 ยังได้สังเวยชีวิตผู้คนจำนวนมากและมณฑลส่วนใหญ่อยู่ใกล้เคียง ตามรายงานมีขนาดความรุนแรง 7.8 ตามมาตราริกเตอร์ แต่จีนอ้างว่า มีขนาด 8.5 ริกเตอร์ นอกจากนี้ยังมีความคลาดเคลื่อนในจำนวนผู้เสียชีวิต โดย USGS รายงานว่ามีผู้เสียชีวิตทั้งหมด 200,000 คน

แต่จากการศึกษาในปี 2010 โดยนักแผ่นดินไหววิทยาชาวจีนระบุว่า ยอดผู้เสียชีวิตอาจสูงถึง 273,400 คน ทั้งนี้ ดินเหลืองที่มีตะกอนสะสมอยู่มากในภูมิภาค (ตะกอนที่มีรูพรุนและเป็นดินปนทรายที่ไม่เสถียรมาก) ก่อให้เกิดดินถล่มขนาดมหึมา ทำให้มีผู้เสียชีวิตกว่า 30,000 ราย (จากผลการศึกษาปี 2020 ที่ตีพิมพ์ในวารสาร Landslides)

6. พายุไซโคลนโครินกาปี 1839 (THE 1839 CORINGA CYCLONE)

พายุไซโคลน Coringa ได้พัดขึ้นฝั่งที่เมืองท่าโครินกาบนอ่าวเบงกอลของอินเดียเมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2382 เป็นพายุที่มีขนาดความรุนแรงถึง 40 ฟุต (12 เมตร) ข้อมูลจากแผนกวิจัยพายุเฮอริเคนมหาสมุทรแอตแลนติกและอุตุนิยมวิทยาของ NOAA ไม่ทราบความเร็วลมที่แท้จริงและประเภทของพายุเฮอริเคน เช่นเดียวกับพายุหลายลูกที่เกิดขึ้นก่อนศตวรรษที่ 20 ส่งผลให้เรือประมาณ 20,000 ลำถูกทำลาย รวมถึงชีวิตของผู้คนประมาณ 300,000 คน

6. พายุไต้ฝุ่นไห่ฟองปี 1881 (THE 1881 HAIPHONG TYPHOON)

ครองอันดับร่วมกับพายุไซโคลนโครินกาในอันดับ 6 ที่คร่าชีวิตผู้คนมากที่สุดคือพายุไต้ฝุ่นในปี ค.ศ. 1881 ที่ถล่มเมืองท่าไฮฟองทางตะวันออกเฉียงเหนือของเวียดนามเมื่อวันที่ 8 ตุลาคม เชื่อกันว่าพายุลูกนี้คร่าชีวิตผู้คนไปแล้วประมาณ 300,000 คน

5. แผ่นดินไหวในเฮติปีค.ศ. 2010 / พ.ศ. 2553

แผ่นดินไหวรุนแรงขนาด 7.0 ที่ถล่มเฮติทางตะวันตกเฉียงเหนือของปอร์โตแปรงซ์ เมื่อวันที่ 12 มกราคมปี 2010 ถือเป็น 1 ใน 3 แผ่นดินไหวที่อันตรายที่สุดตลอดกาล เฮติเป็นประเทศที่ยากจนที่สุดแห่งหนึ่งในซีกโลกตะวันตกและมีประวัติการเกิดแผ่นดินไหวครั้งใหญ่ ทำให้เฮติเสี่ยงต่อความเสียหายและการสูญเสียชีวิตอย่างมาก ธรณีพิโรธครั้งนี้มีผู้ได้รับผลกระทบมากถึง 3 ล้านคน

รัฐบาลเฮติประเมินว่า มีผู้เสียชีวิตราว 230,000 คน แต่ในเดือนมกราคมปี 2011 ตัวเลขอย่างเป็นทางการได้รับการแก้ไขเป็น 316,000 คน

ผลการศึกษาในปี 2010 ที่ตีพิมพ์ในวารสาร Medicine, Conflict and Survival ระบุว่า มีผู้เสียชีวิตราว 160,000 ราย ในขณะที่ USGS อ้างว่าเป็นตัวเลขที่ต่ำกว่านั้น โดยอยู่ที่ประมาณ 100,000 ราย ความเหลื่อมล้ำของตัวเลขเหล่านี้สะท้อนถึงความยากลำบากในการนับจำนวนผู้เสียชีวิต

4. โบล่าไฮโคลนปี ค.ศ.1970 / พ.ศ. 2513

พายุไซโคลนเขตร้อนนี้ได้พัดถล่มบังคลาเทศ (ขณะนั้นคือปากีสถานตะวันออก) เมื่อวันที่ 12-13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2513 จากข้อมูลของแผนกวิจัยพายุเฮอริเคนของ NOAA ความเร็วลมที่แรงที่สุดของพายุนั้นวัดได้ 130 ไมล์ต่อชั่วโมง (205 กิโลเมตรต่อชั่วโมง) ทำให้พายุหมุนเทียบเท่ากับพายุเฮอริเคนระดับ 4 ในระดับพายุเฮอริเคนแซฟเฟอร์-ซิมป์สัน ก่อนขึ้นฝั่ง คลื่นพายุสูง 35 ฟุต (10.6 ม.) พัดถล่มเกาะต่ำ (low-lying islands) ที่อยู่ติดกับอ่าวเบงกอล ทำให้เกิดน้ำท่วมเป็นวงกว้าง

คลื่นพายุบวกกับการอพยพไม่ทันการส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตจำนวนมาก ประมาณ 300,000 ถึง 500,000 คน รายงานปี 2514 จากศูนย์เฮอริเคนแห่งชาติและกรมอุตุนิยมวิทยาปากีสถานยอมรับถึงความเสียหายในการประเมินยอดผู้เสียชีวิตอย่างแม่นยำ เนื่องจากการไหลเข้าของแรงงานตามฤดูกาลซึ่งอยู่ในพื้นที่เก็บเกี่ยวข้าว

องค์การอุตุนิยมวิทยาโลกระบุว่า พายุโบลาถือเป็นพายุหมุนเขตร้อนที่อันตรายที่สุด เป็นประวัติการณ์ และก่อให้เกิดความเสียหายประมาณ 86,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

3. แผ่นดินไหวที่ส่านซี (SHAANXI) ปีค.ศ.1556 / พ.ศ.2099

แผ่นดินไหวที่อันตรายที่สุดในประวัติศาสตร์ได้เกิดขึ้นที่มณฑลส่านซีของจีนเมื่อวันที่ 23 มกราคม ค.ศ. 1556 ซึ่งเป็นที่รู้จักในชื่อ "แผ่นดินไหวครั้งใหญ่ที่เจียจิง" หรือ "Jiajing Great Earthquake" ตามชื่อจักรพรรดิที่ทรงครองราชย์ พายุได้ทำให้ขนาดพื้นที่ 621 ตารางไมล์ (1,000 ตารางกิโลเมตร) ของประเทศกลายเป็นซากปรักหักพัง จากข้อมูลของพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ของจีน (Science Museums of China) มีผู้เสียชีวิตในเหตุการณ์นี้ประมาณ 830,000 คน ตัวเลขขนาดความรุนแรงที่แน่นอนของแผ่นดินไหวครั้งนั้นสูญหายไปในการประวัติศาสตร์ แต่นักธรณีฟิสิกส์ในปัจจุบันประเมินแรงสั่นสะเทือนไว้ที่ประมาณ 8 ริคเตอร์

2. แม่น้ำเหลืองท่วมในปี พ.ศ. 2430

แม่น้ำเหลือง หรือ ฮวงโหว (Huang He) ในประเทศจีนตั้งอยู่เหนือพื้นที่ส่วนใหญ่รอบ ๆ อย่างไม่ปลอดภัย ในช่วงปลายทศวรรษ 1880 เนื่องจากการสร้างเขื่อนกั้นน้ำเพื่อกักเก็บน้ำไว้สำหรับพื้นที่เพาะปลูกทางตอนกลางของจีน เมื่อเวลาผ่านไป เขื่อนเหล่านี้ก็กลายเป็นตะกอนที่ ค่อยๆ ยกแม่น้ำขึ้นสูง เมื่อฝนตกหนักทำให้แม่น้ำไหลเชี่ยวในเดือนกันยายน พ.ศ. 2430 ได้ไหลท่วมเขื่อนเหล่านี้ลงไปยังพื้นที่ราบลุ่มโดยรอบ บริเวณที่น้ำท่วมไพศาลถึง 5,000 ตารางไมล์ (12,949 ตารางกิโลเมตร) จากข้อมูลของ "สารานุกรมภัยพิบัติ: ภัยพิบัติด้านสิ่งแวดล้อมและโศกนาฏกรรมของมนุษย์" อุทกภัยครั้งนี้ มีผู้เสียชีวิตประมาณ 900,000 ถึง 2 ล้านคน

1. แม่น้ำแยงซีท่วมเมื่อปี พ.ศ. 2474

ปริมาณน้ำฝนที่ตกหนักในภาคกลางของจีนในเดือนกรกฎาคมและสิงหาคมปี 2474 ก่อให้เกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติที่ร้ายแรงที่สุดในประวัติศาสตร์โลก นั่นคือ น้ำท่วมพื้นที่ตอนกลางของจีนในปีค.ศ. 1931 เมื่อแม่น้ำแยงซีไหลล้นตลิ่งโดยมีหิมะในฤดูใบไม้ผลิเข้าร่วมปะปนกับปริมาณน้ำฝนกว่า 600 มม. ที่ตกในช่วงเดือนกรกฎาคมเพียงเดือนเดียว

(แม่น้ำเหลืองและทางน้ำขนาดใหญ่อื่น ๆ ก็ถึงระดับสูงเช่นกัน) จากข้อมูลในหนังสือ "ธรรมชาติของภัยพิบัติในประเทศจีน: น้ำท่วมแม่น้ำหยางในปี 1931 (สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเคมบริดจ์, 2018) น้ำท่วมในบริเวณกว้างใหญ่ไพศาลเกือบ 70,000 ตารางไมล์ (180,000 ตารางกิโลเมตร) และเปลี่ยนแม่น้ำแยงซีให้กลายเป็นสิ่งที่ดูเหมือนทะเลสาบหรือมหาสมุทรขนาดยักษ์ตัวเลขของรัฐบาลระบุว่า จำนวนผู้เสียชีวิตอยู่ที่ประมาณ 2 ล้านคน แต่หน่วยงานอื่นๆ รวมทั้ง NOAA กล่าวว่าอาจมีมากถึง 3.7 ล้านคน

ภาคที่ 2 ภัยพิบัติรุนแรงที่โลกเผชิญปี 2022-2024

ภัยพิบัติโลกในประวัติศาสตร์ได้สะท้อนให้เห็นถึงความรุนแรงของภัยพิบัติที่เกิดขึ้น จวบจนถึงปัจจุบันที่อาจกล่าวได้ว่าถูกซ้ำเติมจากการพัฒนาเศรษฐกิจ และการเติบโตของ ภาคอุตสาหกรรมของนานาประเทศที่ทำให้เกิดการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์และ ก๊าซเรือนกระจกต่างๆ มากเกินกว่าที่ธรรมชาติจะรักษาสมดุลได้ ส่งผลให้อุณหภูมิผิวโลก สูงขึ้น เป็น ‘ภาวะโลกร้อน’ ที่นำไปสู่การแปรปรวนของสภาพอากาศ เกิดภัยพิบัติทาง ธรรมชาติที่ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิต ระบบนิเวศของสิ่งมีชีวิตบนโลก ความสูญเสียทาง เศรษฐกิจ และความเป็นอยู่ของมวลมนุษยชาติ หรือที่เรียกกันว่า ‘ภาวะโลกรวน’ ใน ปัจจุบันคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ หรือ Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) ซึ่งเป็นคณะผู้เชี่ยวชาญ นานาชาติในด้านสภาวะโลกร้อน ทำหน้าที่ทบทวนงานวิจัยจากทั่วโลก และรวบรวมเป็น องค์ความรู้ตีพิมพ์เผยแพร่รายงานการประเมิน ที่เรียกว่า IPCC Assessment Report ทุกๆ 5 ปี ระบุว่า หากมนุษย์เรายังคงใช้ชีวิตตามปกติ ปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกไปเรื่อย ๆ ไม่มีการ เปลี่ยนแปลงเพื่อมุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำ อุณหภูมิเฉลี่ยที่พื้นผิวโลกเมื่อเทียบกับช่วงก่อนการ ปฏิวัติอุตสาหกรรม (ราวศตวรรษที่ 18) จะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น 3.7-4.8 องศาเซลเซียส ภายในปี 2643

เมื่อเทียบกับยุคก่อนปฏิวัติอุตสาหกรรม อุณหภูมิเฉลี่ยของโลกสูงขึ้นแล้ว 1.1 องศา เซลเซียส ถึงแม้ว่าระดับการเพิ่มขึ้นอาจจะดูเหมือนไม่มากนัก แต่ก็ก่อให้เกิดผลกระทบเป็น วงกว้าง จะเห็นได้ว่าตลอดช่วงสิบกว่าปีที่ผ่านมา ทั่วโลกต้องเผชิญกับภัยพิบัติรุนแรงที่ เกิดขึ้นบ่อยครั้ง ไม่ว่าจะเป็นวิกฤตไฟป่าที่รุนแรงที่สุดในประวัติศาสตร์ของออสเตรเลีย สร้างความเสียหายทั้งชีวิตผู้คน สัตว์ป่า ทรัพย์สินบ้านเรือนอย่างมหาศาล เกิดอุทกภัยครั้ง ใหญ่ที่สุดในรอบ 50 ปีในอินโดนีเซีย หรือแม้แต่ประเทศไทยที่ต้องเผชิญกับปัญหาอุทกภัย และภัยแล้งรุนแรงขึ้นด้วย และล่าสุดเมื่อปลายเดือนพฤษภาคมที่ผ่านมา ความแปรปรวน

ของสภาพอากาศถึงขั้นเกิดเหตุหิมะตกกลางฤดูร้อนในประเทศจีนและแคนาดา เหตุการณ์ดังกล่าวล้วนเป็นผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งหากปล่อยให้อุณหภูมิสูงขึ้นเรื่อยๆ จะยิ่งสร้างผลกระทบที่รุนแรงขึ้น สร้างความเสียหายทั้งด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจอย่างมหาศาล ซึ่งมีการคาดการณ์จากรายงานของ อิโคโนมิสต์ อินเทลลิเจนซ์ ยูนิต (อีไอยู) ฝ่าวิเคราะห์เศรษฐกิจ ของนิตยสาร The Economist เมื่อปี 2562 ระบุว่า ภัยพิบัติธรรมชาติที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ จะสร้างความสูญเสียโดยตรงต่อเศรษฐกิจโลกถึง 7.9 ล้านล้านดอลลาร์ภายในปี 2593

ทั้งนี้ แบบจำลองนักวิจัยได้ระบุว่าทุกๆ 1 องศาเซลเซียสที่เพิ่มขึ้น ทำให้เกิดพายุฝนรุนแรงขึ้น 6% เพราะความร้อนที่เพิ่มขึ้นทำให้ไอน้ำในชั้นบรรยากาศสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับนักเขียนชาวอังกฤษ ‘มาร์ค ไลน์ส (Mark Lynas)’ ที่ได้รวบรวมข้อมูลงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์จำนวนมาก สรุป และฉายภาพผลกระทบที่เกิดขึ้นหากอุณหภูมิเฉลี่ยของโลกเพิ่มขึ้นตั้งแต่ 1 ไปถึง 6 องศา ผ่านทางหนังสือ ‘Six Degrees: Our Future on a Hotter Planet’ หากอุณหภูมิสูงขึ้น 1 องศา ผลที่เกิดขึ้นคือ ทะเลทรายแห้งแล้งมากขึ้น น้ำแข็งที่ปกคลุมเทือกเขาและธารน้ำแข็งละลายหมู่เกาะมัลดีฟส์และเกาะอื่นๆ ในมหาสมุทรแปซิฟิกจะหายไป สิ่งมีชีวิตบางชนิดจะสูญพันธุ์ และเกิดน้ำท่วมในเมืองต่างๆ จากระดับน้ำทะเลที่สูงขึ้น เมื่ออุณหภูมิสูงขึ้น 2 องศา เกิดคลื่นความร้อน (Heat Wave) ทั่วโลก ประชาชนจะมีอาการช็อกจากความร้อน (Heatstroke) และเสียชีวิตจำนวนมากเกิดภาวะแห้งแล้งไปทั่ว ระดับน้ำทะเลจะสูงขึ้นอย่างมากทั่วโลก และท่วมเมืองชายฝั่งของมหาสมุทรอย่างกว้างขวาง สิ่งมีชีวิตของโลกประมาณ 1 ใน 3 จะสูญพันธุ์

อุณหภูมิสูงขึ้น 3 องศา จะเกิดการอพยพของประชากรโลกครั้งยิ่งใหญ่ (Mass Migration) เกิดสงครามแย่งน้ำและอาหาร เกิดไฟป่าขึ้นมากมาย ป่าไม้ของโลกสูญพันธุ์ 10% น้ำแข็งทั้ง 2 ขั้วโลกละลายอย่างมหาศาล เมืองต่างๆ จมอยู่ใต้น้ำอุณหภูมิสูงขึ้น 4

องศาฯ ห่วงโซ่อาหารของโลกสลายหมดถึงขั้นวิกฤตอุณหภูมิสูงขึ้นถึง 45 องศาฯ แหล่งน้ำแห้งเหือด แผ่นดินหลายส่วนของโลกเกิดการยุบตัว กลับไปสู่ยุคเมื่อหลายล้านปีก่อนอีกครั้ง อุณหภูมิสูงขึ้น 5 องศาฯ ชื้นน้ำแข็งขั้วโลกเหนือและใต้ละลายหมดสิ้น ภูเขาไฟที่คุกรุ่นจะระเบิดลาวาออกมามากมาย พืชผลทางการเกษตรสูญสิ้น สิ่งมีชีวิตสูญพันธุ์มากมาย เกินกว่าที่มนุษย์จะหาทางแก้ไขได้ โลกจะเหมือนกับเมื่อ 55 ล้านปีก่อน ยุคอีโอซีน (Eocene) และเมื่ออุณหภูมิโลกสูงขึ้น 6 องศาฯ เหมือนกับโลกเมื่อ 251 ล้านปีก่อน ยุคเพอร์เมียน (Permian) สิ่งมีชีวิตต่างๆ ทั้งพืชและสัตว์สูญสิ้นไปมากกว่า 95% (Mass Extinction) โลกจะค่อยๆ ปรับสมดุลใหม่ในอีกหลายล้านล้านปี ก่อนเข้าสู่ยุคน้ำแข็งอีกครั้ง

ความเป็นไปได้ดังกล่าวทำให้นานาประเทศหันมาให้ความสำคัญ ดำเนินการยับยั้งไม่ให้อุณหภูมิโลกสูงขึ้น ออกมาตรการกำหนดแผนพัฒนาเศรษฐกิจ ภาคอุตสาหกรรม การขนส่งและคมนาคม การทำเกษตร วิธีการใช้งานทรัพยากร มุ่งมั่นในการลดการปล่อย ‘ก๊าซเรือนกระจก’ ให้เป็นตามความตกลงปารีส หรือ COP21 ที่มีเป้าหมายรักษาระดับอุณหภูมิเฉลี่ยโลกให้สูงขึ้นไม่เกิน 2 องศาฯ เมื่อเทียบกับอุณหภูมิโลกในยุคก่อนปฏิวัติอุตสาหกรรม

ประเทศจีน เมื่อเดือนกันยายนปีที่ผ่านมา ประธานาธิบดีสีจิ้นผิงได้ประกาศกลางที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ โดยให้คำมั่นที่จะลดปริมาณการปล่อยคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์ก่อนปี 2603 ควบคุมโครงการผลิตไฟฟ้าจากถ่านหินหลายร้อยแห่งทั่วประเทศอย่างเคร่งครัด เกาหลีใต้ประกาศนโยบาย ‘ข้อตกลงสีเขียวใหม่’ หรือ ‘Green New Deal’ เพื่อบรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็นศูนย์ภายในปี 2593 ขณะที่ญี่ปุ่นให้คำมั่นจะบรรลุเป้าหมายในปี 2593 เช่นเดียวกัน แม้กระทั่งเอกชนรายใหญ่ระดับโลกหลายราย ก็ได้มีการประกาศเจตนารมณ์ลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างกล้าหาญ ทั้ง เนสท์เล่ ที่ลุกขึ้นมาให้คำมั่นว่าจะลดการปล่อยก๊าซ

คาร์บอนไดออกไซด์ไปถึงศูนย์ภายในปี 2593 เช่นเดียวกับ Royal Dutch Shell หรือแม้กระทั่ง มาร์ก ซักเคอร์เบิร์ก ผู้ก่อตั้งบริษัท Facebook ก็ให้คำมั่นว่าจะลดการปล่อยคาร์บอนไปถึงศูนย์ภายในปี 2573

ประเทศไทย แม้จะไม่ได้อยู่ในกลุ่มของประเทศที่มีปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูงเป็นอันดับต้น แต่ไม่ได้หมายความว่า จะไม่ได้รับผลกระทบจากภาวะโลกร้อน ปัญหาที่เห็นชัดมากที่สุดของไทยขณะนี้ คือสภาพภัยแล้งที่ยาวนานและรุนแรงมากขึ้น ฝนจะตกต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประมาณ 16% ส่งผลกระทบอย่างมากต่อภาคการเกษตร ซึ่งเป็นหนึ่งในเศรษฐกิจหลักของประเทศ ดังนั้นเราจึงจำเป็นต้องตระหนัก และเข้าไปมีส่วนร่วมกับนานาประเทศในการดำเนินการแก้ไขปัญหานี้

ภัยพิบัติรุนแรงในยุค “โลกรวน”

ภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นทั่วโลก มีพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบอย่างหนัก โดยเฉพาะประเทศในทวีปอเมริกา แอฟริกา และเอเชีย ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นยุคของภาวะโลกร้อนได้สิ้นสุดลงแล้ว และมาถึงยุคของภาวะโลกเดือดทั่วโลกต้องประสบกับภัยพิบัติธรรมชาติที่รุนแรงมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ(Climat Chang) เป็นอีกหนึ่งในปัจจุบันสำคัญ ดังเหตุการณ์ภัยพิบัติรุนแรงที่โลกเผชิญนับตั้งแต่ปี 2022-2024 ที่ได้รวบรวมมาดังนี้

ภัยพิบัติรุนแรงที่โลกเผชิญปี 2022

1.คลื่นความร้อน

1.1 ประเทศญี่ปุ่น

เผชิญอากาศร้อน อุณหภูมิพุ่งถึง 40 องศาสำนักข่าวซินหัวรายงานว่า ญี่ปุ่นรายงานสภาพอากาศร้อนระอุเป็นวงกว้างในพื้นที่ตะวันออกจรดตะวันตกเมื่อวันอังคาร (2 ส.ค.

2022) โดยอุณหภูมิพุ่งแตะระดับเกือบสูงสุดเป็นประวัติการณ์ที่ราว 40 องศาเซลเซียสในหลายพื้นที่

เจ้าหน้าที่ JMA กล่าวว่า “แอนติไซโคลนที่รุนแรงในมหาสมุทรแปซิฟิก ประกอบกับสภาพอากาศที่ไม่มีเมฆ ทำให้เกิดความร้อนขึ้น”

1.2.ยุโรป

เผชิญกับคลื่นความร้อนรุนแรงอีกครั้ง อุณหภูมิพุ่งสูงถึง 40 องศาเซลเซียส ทำให้ปี 2022 มีผู้เสียชีวิตจากคลื่นความร้อนในยุโรปอย่างน้อย 3.8 หมื่นคน ซึ่งเป็นตัวเลขที่สูงกว่าจำนวนการฆาตกรรมมากถึง 10 เท่า

สรุปในปี 2022 ในหลาย ๆ ด้าน(ของคลื่นความร้อนนี้) เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศจึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ปี 2022 เกิดสภาวะคลื่นความร้อนสูงในหลายๆประเทศ ”

2. ภัย

2.1 ประเทศญี่ปุ่น

เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2022 รัฐบาลญี่ปุ่นสั่งอพยพประชาชนกว่า 9 ล้านคนหนีอิทธิพลซูเปอร์ไต้ฝุ่นนันมาดอล ที่ถือเป็นหนึ่งในพายุที่รุนแรงที่สุดที่พัดถล่มญี่ปุ่นครั้งนี้ ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิต 2 คน บาดเจ็บอีกกว่า 90 คน นันมาดอล ถือเป็นพายุไต้ฝุ่นที่ก่อตัวขึ้นลูกที่ 14 ในมหาสมุทรแปซิฟิกในปีนี้ และถือเป็นลูกใหญ่ที่สุดที่พัดถล่มญี่ปุ่นในปีนี้เช่นกัน

นักวิทยาศาสตร์ประเมินว่า ฤดูพายุในปีนี้จะรุนแรง เป็นผลจากปรากฏการณ์ลานีญา ขณะที่อุณหภูมิน้ำทะเลที่อุ่นขึ้นในมหาสมุทรแอตแลนติกและแคริบเบียน จากผลกระทบของปัญหาสภาพภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง ก็เป็นอีกปัจจัยหนุนให้พายุที่เกิดขึ้นรุนแรงมากขึ้น

2.2 ยุโรป

เกิดเหตุพายุรุนแรงพัดถล่มทางตอนกลางและตอนใต้ของยุโรป ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตอย่างน้อย 13 รายในอิตาลี มหาวิหารเซนต์มาร์กแห่งเมืองเวนิสเผชิญกับสภาพอากาศที่รุนแรงจนสถาปัตยกรรมบางส่วนได้รับความเสียหาย ขณะมีผู้เสียชีวิต 2 ราย ออสเตรียมีผู้เสียชีวิต 5 ราย จากเหตุต้นไม้ล้มทับ ขณะที่รถไฟในหลายพื้นที่ต้องหยุดให้บริการชั่วคราวเนื่องจากเกิดความเสียหายจากพายุ และฝรั่งเศส 6 ราย ซึ่งในจำนวนดังกล่าวเป็นเด็ก 3 ราย โดยสาเหตุการเสียชีวิตส่วนใหญ่เกิดจากการที่พายุพัดต้นไม้หักโค่นลงมาทับร่าง และมีผู้ได้รับบาดเจ็บอีกเป็นจำนวนมาก

พายุที่รุนแรงนี้เกิดขึ้นหลังจากที่ยุโรปเผชิญกับคลื่นความร้อนและภัยแล้งกินเวลายาวนานหลายสัปดาห์ โดยเหตุการณ์สภาพภูมิอากาศสุดขั้ว หรือ Extreme Weather Event

2.3 ประเทศฟิลิปปินส์

เกิดพายุโซนร้อนเมกกีหรือที่รู้จักในฟิลิปปินส์ในชื่อพายุโซนร้อนอากาโตน เป็นพายุหมุนเขตร้อนที่พัด ส่งผลกระทบร้ายแรงกับฟิลิปปินส์ในเดือนเมษายน ค.ศ. 2022 เป็นพายุดีเปรสชันเขตร้อนลูกที่สามและเป็นพายุโซนร้อนลูกที่สองของฤดูไต้ฝุ่นแปซิฟิก มีรายงานว่า มีผู้เสียชีวิต 214 ราย สูญหาย 132 ราย และผู้บาดเจ็บ 8 ราย

2.4 รัฐฟลอริดา

วันที่ 27 กันยายน 2022 เฮอริเคนเอียนสร้างความเสียหายอย่างหนักพัดถล่มคิวบา ก่อนจะพัดขึ้นฝั่งทางตะวันตกของฟลอริดาในวันรุ่งขึ้นและกลายเป็นพายุรุนแรงระดับ 4 พายุลูกนี้มีความเร็วลมถึง 240 กิโลเมตรต่อชั่วโมงและจัดว่าเป็นพายุรุนแรงที่สุดลูกหนึ่งที่เคยพัดถล่มสหรัฐ เฮอริเคนเอียนเคลื่อนผ่านรัฐฟลอริดาไปยังมหาสมุทรแอตแลนติกอย่างช้าๆ ทำให้หลายชุมชนได้รับความเสียหายอย่างหนัก ไฟฟ้าดับเป็นบริเวณกว้าง เส้นทางสัญจรหลายสายถูกตัดขาด หลายพื้นที่มีน้ำท่วม และหลังจากนั้นก็ทำให้ฝนตกหนักในรัฐเซาท์แคโรไลนาด้วย มีรายงานว่ามียูเสียชีวิตอย่างน้อย 78 คน และประเมินว่าเฮอริเคนเอียนจะเป็นพายุที่สร้างความเสียหายให้ฟลอริดามากที่สุดนับตั้งแต่ปี 1992

3.อุทกภัย

3.1 ออสเตรเลีย

เมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2565 เกิดเหตุน้ำท่วมฉับพลันครั้งใหญ่ทางภาคตะวันออกเฉียงใต้ของออสเตรเลีย ทำบ้านเรือนจมน้ำอย่างรวดเร็ว จนประชาชนตั้งตัวไม่ทัน ในขณะที่รัฐวิกตอเรียซึ่งมีประชากรมากเป็นอันดับ 2 ของออสเตรเลีย เผชิญระดับน้ำท่วมสูงและเสียหายรกราก ทำให้ประชาชนต้องทิ้งบ้านเรือนอย่างพลัดพลว และเร่งอพยพออกนอกพื้นที่ มาริ เบิร์นนอง ซึ่งเป็นย่านชานเมืองชั้นในของกรุงเมลเบิร์น ชายฝั่งตะวันออกของออสเตรเลียต้องเผชิญกับฝนตกหนักซ้ำแล้วซ้ำเล่าในช่วง 2 ปีที่ผ่านมาจากผลกระทบของปรากฏการณ์ลานีญา(La Nina)

3.2 ประเทศญี่ปุ่น

เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2565 ฝนตกหนักทางภาคเหนือของญี่ปุ่น ทำสะพานพังถล่ม และระดับน้ำขึ้นสูงในแม่น้ำหลายสายจนล้นทะลักท่วมเมือง ทางการประกาศเตือนอุทกภัย ร้ายแรงและเร่งอพยพประชาชนในพื้นที่กว่า 200,000 คน และมีผู้สูญหาย 2 คนจากเหตุ อุทกภัย นักวิทยาศาสตร์กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศกำลังเพิ่มความเสี่ยงต่อ ฝนตกหนักในญี่ปุ่น เนื่องจากชั้นบรรยากาศที่อุณหภูมิสูงกว่า จะกักเก็บความชื้นและน้ำได้ มากกว่า

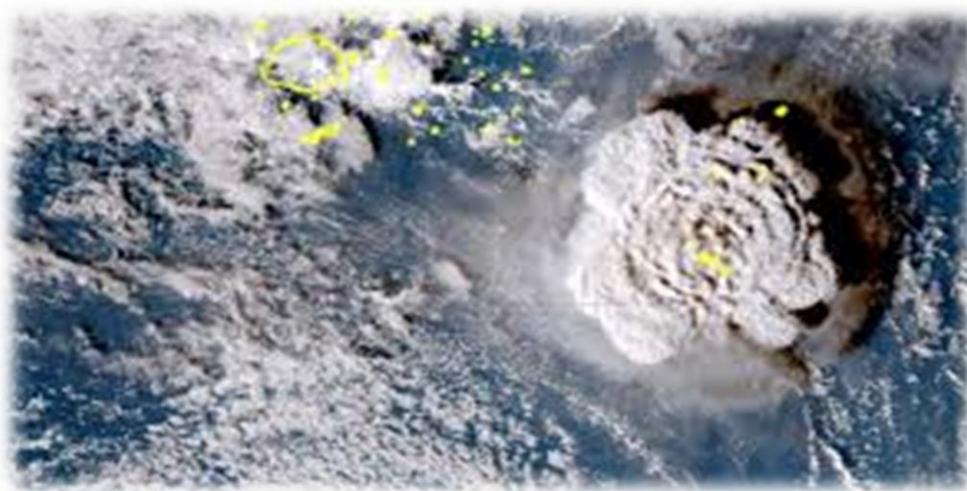
4.แผ่นดินไหว

4.1 ประเทศญี่ปุ่น

เกิดเหตุแผ่นดินไหวรุนแรงขนาด 7.3 ทำให้ไฟฟ้าดับนับ 2 ล้านครัวเรือน รถไฟฟ้าหัวกระสุนชินคันเซ็น ใกล้เมืองฟูกูชิมะ ตกราง ระบบสาธารณูปโภค และอาคารบ้านเรือนจำนวนมากได้รับความเสียหาย ขณะที่เจ้าหน้าที่กู้ภัยญี่ปุ่นเปิดเผยในวัน 17 มีนาคม ว่าผู้เสียชีวิตรายหนึ่งในจำนวน 4 ศพและบาดเจ็บ 225 คน สำนักงานสำรวจภูมิศาสตร์สหรัฐฯ (USGS) ตรวจวัดพบเกิดแผ่นดินไหวรุนแรง ขนาด 7.3 ในมหาสมุทรแปซิฟิกนอกชายฝั่งจังหวัดฟูกูชิมะ ซึ่งเคยประสบภัยพิบัตินิวเคลียร์หลังจากเกิดสึนามิครั้งใหญ่ เมื่อ 11 ปีก่อน โดยศูนย์กลางแผ่นดินไหวครั้งนี้ ห่างจากเมืองนามิเอะ ราว 57 กิโลเมตร และลึกจากผิวดิน 60 กิโลเมตร ขณะที่ศูนย์เตือนภัยสึนามิได้แจ้งเตือนให้ประชาชนริมชายฝั่งระวังอันตรายจากสึนามิคลื่นยักษ์ที่อาจสูงราว 1 เมตรพัดเข้าฝั่ง

5.ภูเขาไฟระเบิด

5.1 การระเบิดของภูเขาไฟในประเทศตองกา

เมื่อเดือน ม.ค. 2022 เกิดเหตุภูเขาไฟระเบิดที่ใหญ่ที่สุดในศตวรรษที่ 21 ปล่องเถ้าถ่าน-ก๊าซ-ฝุ่นละอองมากถึง 10 ลูกบาศก์กิโลเมตร เป็นการปะทุระดับ 6 ในดัชนี VEI โดยการระเบิดของภูเขาไฟ Hunga Tonga-Hunga Ha'apai ในตองกานั้น ได้ทำลายพื้นที่บนเกาะ Hunga Tonga Ha'apai ไปถึง 90% ซ้ำยังปล่องเถ้าถ่าน ก๊าซ และฝุ่นละอองออกมามากถึง 10 ลูกบาศก์กิโลเมตร และการระเบิดรุนแรงถึงขนาดได้ยินไปไกลถึงรัฐอะแลสกาของสหรัฐที่อยู่ไกลออกไปถึง 10,000 กิโลเมตร สำนักสำรวจธรณีวิทยาสหรัฐรายงานว่า แรงระเบิดเทียบเท่าแผ่นดินไหวขนาด 5.8 ที่ความลึกระดับพื้นผิวโลก

รัฐบาลตองกาออกแถลงการณ์ว่าประเทศเผชิญ "หายนะที่ไม่เคยเกิดมาก่อน" พร้อมเผยว่า ผู้เสียชีวิตเนื่องจากสึนามิ ได้แก่ พลเมืองหญิงวัย 65 ปี พลเมืองชายวัย 49 ปี และสตรีชาวอังกฤษ นอกจากนี้มีผู้ได้รับบาดเจ็บหลายสิบคนภัยพิบัติทางธรรมชาติครั้งนี้ยังทำให้ระบบการสื่อสารโทรคมนาคมของประเทศหมู่เกาะในมหาสมุทรแปซิฟิกแห่งนี้ถูกตัดขาด

จากโลกภายนอก เนื่องจากเคเบิลใต้น้ำเพียงเส้นเดียวที่เป็นช่องทางสื่อสารถูกตัดขาดจากการปะทุของภูเขาไฟ

5.2 เมานา โลอา

เกิดเหตุภูเขาไฟปะทุ เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องมาในรอบเกือบ 40 ปี ส่งผลให้กลุ่มควันสีแดงปกคลุมทั่วท้องฟ้า ลาวาจำนวนมหาศาลที่มีอุณหภูมิกว่า 1,000 องศาเซลเซียสไหลลงสู่พื้นด้านล่าง ผู้เชี่ยวชาญเชื่อว่าการปะทุครั้งนี้ยังไม่ส่งผลกระทบต่อประชาชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณนั้น

6. สึนามิ

6.1 ประเทศตองกา

เกิดเหตุภูเขาไฟใต้ทะเลระเบิดทำให้เกิดคลื่นยักษ์ม้วนตัวพัดไปหลายทิศทาง และทำให้ประเทศหมู่เกาะในมหาสมุทรแปซิฟิกอย่างตองกาและญี่ปุ่นเผชิญกับสึนามิ รวมถึงทำให้นิวซีแลนด์, ออสเตรเลีย, ฟิจิ, วานูอาตู รวมถึงสหรัฐอเมริกาประกาศเตือนภัยสึนามิ สึนามิมีขนาด 1.2 เมตรผลกระทบจากภูเขาไฟระเบิด พัดเข้าเมืองนูกูอาโลฟาซึ่งเป็นเมืองหลวงของตองกา มาตรการวัดน้ำในเมืองสามารถบันทึกคลื่นได้ 1.5 - 2 เมตร สึนามิได้พัดทำลายบ้านเรือนริมชายฝั่งหลังจากพัดเข้าพื้นที่ 15 นาที หลังการระเบิด มีรายงานว่ามียอดคลื่น 3 ลูกพัดถล่มชายฝั่งซึ่งคลื่นลูกแรกของสึนามิครั้งนี้มีขนาดใหญ่ที่สุด 18 มกราคม ค.ศ. 2022 ได้มีการยืนยันคลื่นสูงถึง 15 เมตร (49 ฟุต) พัดถล่มชายฝั่งตะวันตกของโตงาตาปู

6.2 ประเทศญี่ปุ่น

กรมอุตุนิยมวิทยาญี่ปุ่นได้ออกคำเตือนสึนามิหลังเกิดเหตุภูเขาไฟระเบิด ไปยังพื้นที่ชายฝั่งทะเลแปซิฟิก สึนามิได้พัดเข้าท่าเรือคูชิ จังหวัดอิวาเตะ มีความสูงของคลื่น 1.2 เมตร และได้เกิดการไหลย้อนกลับของแม่น้ำเมื่อเวลาประมาณ 00.45 น. ในจังหวัดมิยาจิของวันที่ 16 มกราคม กรมอุตุนิยมวิทยาญี่ปุ่นได้ออกคำเตือนสึนามิ 1 เมตร นอกจากนี้การจราจรยังได้รับผลกระทบคือการหยุดให้บริการของรถไฟและการยกเลิกเส้นทางการบิน และมีรถไฟบางขบวนที่วิ่งเส้นทางฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิกหยุดให้บริการในเมืองอิโตมิง จังหวัดโอกินาวะ มีผู้บาดเจ็บ 1 คนจากสึนามิและสึนามิได้ทำให้เรือประมงพลิกคว่ำเสียหายในจังหวัดโคจิ จังหวัดโทกูชิมะ จังหวัดมิเอะ

ภัยพิบัติรุนแรงที่โลกเผชิญปี 2023

1. คลื่นความร้อน

1.1 คลื่นความร้อนในยุโรป

เมื่อวันที่ 6 มกราคม 2566 ยุโรปได้ทำลายสถิติสภาพอากาศที่น่าตกใจเนื่องจากความร้อนจัดแผ่กระจายไปทั่วทวีป แม้ว่าช่วงเวลานี้ในช่วงที่หลายประเทศในยุโรปอยู่ในฤดูหนาว แต่จากรายงานของ CNN ระบุว่า เมื่อช่วงที่ผ่านมาในระยะเข้าสู่ปีใหม่ได้ไม่กี่ชั่วโมง ชาวยุโรปเผชิญกับคลื่นความร้อน ด้วยอุณหภูมิทุบสถิติตั้งแต่วันแรกของปี 2023 โดยเฉพาะใน 8 ประเทศ ได้แก่ ลิกเตนสไตน์ สาธารณรัฐเช็ก โปแลนด์ เนเธอร์แลนด์ เบลารุส ลิทัวเนีย เดนมาร์ก และลัตเวีย นักภูมิอากาศวิทยาซึ่งติดตามสถานการณ์อุณหภูมิร้อนจัดทั่วโลกกล่าวว่า นี่คือการคลื่นความร้อนที่รุนแรงที่สุดในประวัติศาสตร์ยุโรป โดยพิจารณาจากอุณหภูมิที่เพิ่มขึ้นเหนือระดับปกติ เมืองที่มักถูกปกคลุมด้วยหิมะกลับมีอุณหภูมิสูงขึ้นถึงระดับที่มักจะเห็นในฤดูร้อน โดยอุณหภูมิในหลายพื้นที่ของยุโรปอยู่ในระดับสูงกว่าค่าเฉลี่ยในช่วง

หน้าหนาวถึง 4-10 องศาเซลเซียส ทวีปยุโรปกำลังเผชิญกับการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิในทวีป ซึ่งเกิดขึ้นในอัตราที่เร็วกว่าภูมิภาคอื่นๆ ของโลกถึง 2 เท่า และผลลัพธ์ที่ตามมาคือการเกิด ไฟป่าที่รุนแรงและบ่อยครั้งขึ้น ภัยแล้งที่ยาวนานและรุนแรง ตลอดจนปัญหาสุขภาพที่ทวี ความรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ คลื่นความร้อน ในปี 2003 มีผู้เสียชีวิตถึง 70,000 คนทั่วยุโรป

1.2 ประเทศญี่ปุ่น

สำนักอุตุนิยมวิทยาญี่ปุ่นเปิดเผยว่า เดือนมิถุนายน-สิงหาคม 2023 อุณหภูมิเฉลี่ย ช่วงฤดูร้อนของญี่ปุ่นสูงขึ้นเป็นอย่างมาก ในพื้นที่ทางตอนเหนือ ตะวันออก และตะวันตก ของประเทศ เป็นฤดูร้อนที่ร้อนที่สุดตามรายงานระบุว่า หลายพื้นที่ในญี่ปุ่น รวมถึง กรุงโตเกียวเมืองหลวง มีอุณหภูมิเกือบ 40 องศาเซลเซียสสาเหตุจาก "โดมความร้อนในเมือง" และปรากฏการณ์ "เอลนีโญ" ที่ทั้งญี่ปุ่นและทั่วโลกกำลังเผชิญ

2. อุทกภัย

2.1 ประเทศอิตาลี

น้ำท่วมใหญ่รอบ 100 ปีเมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2023 สำนักข่าวต่างประเทศ รายงานข่าวอุทกภัยครั้งใหญ่ในประเทศอิตาลี เกิดขึ้นในแคว้นเอมิเลีย โรมัญญา (Emilia-Romagna) ทางภาคเหนือของอิตาลี ฝนที่ตกลงมาอย่างหนัก ทำให้เกิดน้ำท่วมใหญ่ในรอบ 100 ปี ระดับแม่น้ำสายต่าง ๆ กว่า 23 สาย เอ่อล้นตลิ่ง บ่าท่วมพื้นที่เมื่องน้อยใหญ่ในแคว้นเอมิเลีย โรมัญญากว่า 41 เมือง มีผู้เสียชีวิตกว่า 13 ศพ นับเป็นอุทกภัยครั้งร้ายแรงที่มีผลจากความแปรปรวนของสภาพอากาศ เนื่องจากเมื่อปี 2022 อิตาลีเพิ่งผ่านสภาพอากาศที่

ร้อนจัด จนทำลายสถิติของประเทศ แต่ผ่านไปเพียงปีเดียว กลับประสบกับเหตุการณ์สลับ
ข้างอย่างสิ้นเชิง

2.2 ประเทศเกาหลีใต้

น้ำท่วมหนักฝนถล่ม เกาหลีใต้น้ำท่วมหนัก ทำให้มีผู้เสียชีวิตอย่างน้อย 37 คน ใน
จำนวนนี้เป็นร่างผู้เสียชีวิตในอุโมงค์ 9 คนที่ถูกน้ำท่วมเมื่อวันที่ 17 ก.ค.2566 เกาหลีใต้เกิด
ฝนตกหนักต่อเนื่องหลายวันส่งผลให้หลายพื้นที่ของเกาหลีใต้เผชิญเหตุ น้ำท่วมฉับพลันและ
ดินถล่ม สร้างความเสียหายเป็นวงกว้าง มีรายงานว่าพื้นที่การเกษตร 125,000 ไร่ ถูกน้ำ
ท่วมสัตรว์ รวมถึงไก่และเป็ดกว่า 561,000 ตัว ต้องจมน้ำตาย ขณะที่อาคารบ้านเรือนของ
ประชาชน รวมทั้งทรัพย์สินของภาครัฐและเอกชนได้รับความเสียหายเป็นจำนวนมาก

ส่วนกระทรวงมหาดไทยเกาหลีใต้เปิดเผยว่า สภาพอากาศรุนแรงส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตไปแล้วอย่างน้อย 37 คน และสูญหาย 9 คน นอกจากนี้ประชาชนร่วม 9,000 คน ต้องทิ้งบ้านเรือนเพื่ออพยพไปยังที่ปลอดภัย

2.3 น้ำท่วมลิเบีย

พายุไซโคลนแดเนียล (Daniel) ในเมดิเตอร์เรเนียนเคลื่อนตัวผ่านลิเบียตะวันออกในช่วงวันที่ 9 กันยายน ทำให้เกิดฝนตกหนัก 8 เดือนในบริเวณตะวันออกเฉียงเหนือของลิเบีย และน้ำท่วม ซึ่งส่งผลให้เกิดความเสียหายครั้งใหญ่

ต่อมาเมื่อวันที่ 11 กันยายน มีเขื่อน 2 แห่งพังทลายลง ส่งผลให้น้ำ 30 ล้านลูกบาศก์เมตร ไหลไปยังพื้นที่ที่ถูกน้ำท่วมแล้ว เมืองเดอร์นา (Derna) ทางตะวันออก ได้รับผลกระทบหนักที่สุด นอกจากนี้พายุแดเนียลยังส่งผลกระทบร้ายแรงทั่วทะเลเมดิเตอร์เรเนียนในช่วงวันที่ 4 กันยายน ที่น้ำท่วมหนักในกรีซ ตุรกี และบัลแกเรีย ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิต 20 ราย

3. วิกฤตภัย

3.1. พายุแดเนียลเข้าพัดถล่มลิเบีย

เมื่อวันที่ 12 กันยายนเกิดเหตุฝนตกหนักและตามมาด้วยน้ำท่วมที่รุนแรง หลังพายุได้เข้ามาปกคลุมพื้นที่ แต่เหตุการณ์ที่ชาวลิเบียจะไม่มีวันลืมคือเขื่อนเก่า 2 แห่งพังทลายลงอย่างกะทันหัน ซึ่งคร่าชีวิตผู้คนไปอย่างน้อย 5,000 ราย และสูญหายเกือบครึ่งแสนผู้เสียชีวิต รวมถึงประชาชนทั่วไปต่างออกมาวิจารณ์เป็นเสียงเดียวกันว่า อุทกภัยครั้งนี้ไม่ได้เกิดจากวิกฤตสภาพภูมิอากาศที่แปรปรวนอย่างเดียว แต่ยังเกิดมาจากความสะเพร่าของการที่แทบจะไม่บำรุงรักษาเขื่อนทั้งสอง นับตั้งแต่มันถูกสร้างขึ้นเมื่อปี 1970 ซึ่งสาเหตุสำคัญก็มาจากที่ลิเบียตกอยู่ภายใต้การต่อสู้แย่งชิงอำนาจระหว่างรัฐบาล 2 ฝ่าย ตั้งแต่ มุอัมมาร์ กัดดาฟี (Muammar Gaddafi) ผู้นำเผด็จการ ถูกโค่นล้มในปี 2011 ซึ่งอาจจะพูดได้ว่า ขณะนี้ลิเบียตกอยู่ในสภาวะสุญญากาศทางการเมือง ที่ยังเป็นการซ้ำเติมสภาพทางการเมืองที่ย่ำแย่มาโดยตลอดอยู่แล้ว

พายุแดเนียล (storm daniel) ถือเป็นตัวจุดชนวนให้เขื่อนทั้งสองได้รับการซ่อมบำรุงอย่างต่อเนื่อง ตัวเลขของผู้เสียชีวิต บาดเจ็บ และสูญหายจะลดลงกว่านี้แน่นอน เพราะไม่มีใครคาดคิดว่าเขื่อนที่ตั้งอยู่ในบริเวณใกล้กับที่อยู่อาศัยจะทลายลง แล้วปล่อยน้ำมวลมหาศาลทะลักเข้าไปรวมกับน้ำที่ท่วมอยู่แล้ว จนกลายเป็นหายนะที่น้อยคนนักจะหลีกเลี่ยงทันด้วยเหตุต้นตอสำคัญที่ทำให้พายุแดเนียลมีความรุนแรงเช่นนี้ก็คืออุณหภูมิโลกที่พุ่งสูงขึ้น จนก่อให้เกิดฝนตกหนักเป็นประวัติการณ์ทั่วทุกพื้นที่บริเวณทะเลเมดิเตอร์เรเนียน

3.2.เฮอริเคน อิดาเลียя ถล่มฟลอริดาแรงสุดในรอบ 125 ปี

ช่วงปี 2023 มีพายุก่อตัวในมหาสมุทรแอตแลนติกนับ 20 ลูก ในจำนวนนี้ ลูกที่ 4 จัดเป็นพายุรุนแรงที่สุด นับตั้งแต่ปี ค.ศ. 1950 ในขณะที่ พายุอีก 7 ลูกได้ทวีความรุนแรงเป็นพายุเฮอริเคน (พายุหมุนเขตร้อนที่เกิดขึ้นในมหาสมุทรแอตแลนติก) และในจำนวนนี้ 3 ลูกได้ ทวีความแรงขึ้นไปเป็นเฮอริเคนระดับซูเปอร์เฮอริเคน

พายุเฮอริเคน 'อิดาเลีย' (Idalia) คือซูเปอร์เฮอริเคนที่รุนแรงที่สุดของปี 2023 ได้เคลื่อนตัวถล่มชายฝั่งอ่าวฟลอริดา เมื่อ 30 สิงหาคม ด้วยความแรงลมระดับ 3 หรือ 200

กว่ากิโลเมตรต่อชั่วโมง จนนับเป็นพายุเฮอริเคนที่รุนแรงที่สุดที่ถล่มชายฝั่งอ่าวรัฐฟลอริดาในรอบ 125 ปี และสร้างความเสียหายมากกว่า 80% เมื่อเทียบกับความเสียหายที่เกิดขึ้นในช่วงฤดูนี้

4.อากาศหนาวผิดปกติ

4.1 Bomb cyclone ในแคลิฟอร์เนีย

สหรัฐอเมริกาได้สร้างสถิติใหม่ของจำนวนภัยพิบัติทางสภาพอากาศใน 1 ปี ซึ่งมีมูลค่าความเสียหายสูงถึง 1,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (36,110,000,000 บาท) หรือมากกว่านั้น โดยในช่วงสิ้นเดือนสิงหาคม มีภัยพิบัติด้านสภาพภูมิอากาศและสภาพอากาศเกิดขึ้นแล้ว 23 ครั้ง ทำลายสถิติที่เกิด 22 ครั้งในปี 2020

ในรัฐแคลิฟอร์เนียมีปริมาณน้ำฝน โดยเฉลี่ย 400 เพอร์เซ็นต์ ถึง 600 เพอร์เซ็นต์ ระหว่างช่วงปลายปี 2022 ถึงกลางเดือนมกราคม 2023 อีกทั้งยังต้องทนกับพายุคลื่นไอน้ำ ในชั้นบรรยากาศอย่างน้อย 12 ครั้ง ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2022 ถึงเมษายน 2023 ซึ่งเป็นทางเดินอากาศที่สามารถรองรับปริมาณน้ำมหาศาลได้ น้ำที่ไหลเป็นระยะทางหลายพันไมล์ ก่อให้เกิดผลกระทบแบบขั้นบันได รวมถึงดินถล่ม หลุมยุบ และต้นไม้ล้ม ซึ่งสร้างความเสียหายให้กับถนนและบ้านเรือน โดยเมื่อวันที่ 21 มีนาคม เกิดปรากฏการณ์ Bomb cyclone เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดจากมวลอากาศเย็นทางเหนือที่แผ่ปกคลุมหลายพื้นที่ทางตอนกลางและตะวันออกของประเทศสหรัฐอเมริกา ปะทะกับมวลอากาศอุ่นบริเวณเส้นศูนย์สูตร จนความกดอากาศลดต่ำลงอย่างรวดเร็วรุนแรง กลายเป็นลมพายุหมุนที่ทำให้เกิดพายุหิมะและลมพัดแรง และทำให้เกิดหิมะปกคลุมทั่วทั้งรัฐ ส่งผลให้ผู้คนที่ติดอยู่ในบ้านและยานพาหนะหลาย 10 คน และมี 2 รายที่เสียชีวิตจากฝนและหิมะถล่ม

นอกจากนี้ในสหรัฐอเมริกายังมีพายุทอร์นาโดในเดือนกุมภาพันธ์ถือเป็นพายุทอร์นาโดที่สูงที่สุดในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา รวมทั้งหมด 1,028 ลูก และเป็นพายุทอร์นาโดที่มีความรุนแรงมากที่สุดอันดับที่ 10 โดยจำนวนผู้เสียชีวิต ปี 2023 กำลังเพิ่มขึ้น และเป็นปีที่สูงที่สุดเป็นประวัติการณ์ของสหรัฐอเมริกา

5.ภัยแล้ง

5.1 แม่น้ำแอมะซอน

เผชิญภัยแล้งรุนแรงในรอบกว่าศตวรรษ แม่น้ำที่ยาวเป็นอันดับ 2 ของโลก อย่าง ‘แม่น้ำแอมะซอน (amazon river)’ ซึ่งตั้งอยู่ในป่าฝนเขตร้อนที่ใหญ่ที่สุดในโลก ทว่าแม่น้ำที่สำคัญแห่งนี้กำลังเผชิญกับภัยแล้งรุนแรงที่สุดในรอบร้อยกว่าปี หรือตั้งแต่ปี 1902 เหตุจากภาวะโลกร้อน

สถานการณ์ในครั้งนี้ส่งผลกระทบกับผู้คนในพื้นที่หลักแสนคน โดยเฉพาะผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ห่างไกล เพราะเรือที่ไว้ส่งอาหาร น้ำ หรือยารักษาโรค ไม่สามารถจะเคลื่อนตัวในแม่น้ำที่เหือดแห้งได้ นอกจากนี้ สิ่งมีชีวิตทุกประเภท รวมทั้งระบบนิเวศป่าไม้ ก็ได้รับ

ผลกระทบอย่างหนักไม่แพ้กัน เช่นเหตุการณ์ ซากโลมาสีชมพู (pink dolphin) เป็นจำนวนมาก เกยตื้นขึ้นมาในทะเลสาบ

นักวิจัยชี้ว่า เกิดจากอุณหภูมิน้ำที่ร้อนจัดและความแห้งแล้ง ซึ่งสืบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (climate change) และปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Niño)

6. ไฟป่า

6.1 ประเทศแคนาดา

มีไฟป่าเกิดขึ้น ที่กินพื้นที่ไปอย่างน้อย 20 ล้านเอเคอร์ ทำให้ประชาชนนับแสนต้องอพยพออกจากพื้นที่ 1 ใน 4 ของชาวแคนาดาต่างเชื่อว่า วิกฤตไฟป่าจะกลายเป็นเรื่องปกติใหม่ (New Normal) ที่ชาวแคนาดาต้องเจอกับสถานการณ์ไฟป่าอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้เลยในอนาคตยิ่งไปกว่านั้น ควันจากไฟป่าก็พัดไปปกคลุมบางเมืองของสหรัฐฯ ทว่าในสหรัฐฯ เองก็มีการรายงานถึงพื้นที่ที่มีอุณหภูมิสูงเกินค่ามาตรฐาน มากกว่า 5,000 จุด ซึ่งกระทบต่อ

สุขภาพของผู้คนเป็นอย่างมาก อาทิ ก่อให้เกิดแผลพุพองตามตัว โรคลมแดด การลุกลามของไฟป่าในแคนาดาที่มีปัจจัยสำคัญคือสภาพอากาศร้อนและแห้งแล้ง เพราะปี 2023 เป็นปีที่มีอุณหภูมิร้อนและแห้งแล้งที่สุด เฉพาะปีนี้เกิดไฟป่าในแคนาดาแล้วกว่า 2,000 แห่ง ส่วนใหญ่เกิดจากฝีมือของมนุษย์ บางแห่งในรัฐควิเบกเกิดจากฟ้าผ่าต้นไม้ และยังส่งผลให้พื้นที่เกิดไฟป่าเพิ่มขึ้นมากกว่าค่าเฉลี่ยถึง 7 เท่า ในรอบ 40 ปี

6.2 ไฟป่าฮาวาย

เดือนสิงหาคม ถือเป็นไฟป่าครั้งร้ายแรงที่สุด ทำลายสถิติในรอบกว่า 100 ปีของสหรัฐอเมริกาที่เมืองลาไฮนา บนเกาะเมาวีถูกเผาอดเกือบทั้งเมือง ทำคนตาย มากที่สุดในสหรัฐฯ รอบกว่า 100 ปีชาวอเมริกันต้องเฝ้าระวัง เมื่อเกิดเหตุไฟป่ารุนแรงที่เกาะเมาวี ในรัฐฮาวาย ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อช่วงวันที่ 8-11 สิงหาคม ท่ามกลางความร้อนแล้ง ไฟป่าที่ลุกลามอย่างรุนแรงได้ลุกลามอย่างรวดเร็วมาถึงเมืองลาไฮนา เมืองรีสอร์ทท่องเที่ยวบนเกาะเมาวี ทำลายอาคารบ้านเรือนสิ่งปลูกสร้างจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีผู้เคราะห์ร้ายหนีพระเพลิงไม่ทันและทำให้คนจำนวนหนึ่งต้องโดดลงทะเลเพื่อหนีเปลวไฟ

โศกนาฏกรรมไฟป่าที่เกาะเมารี เป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิตประมาณ 100 ศพ จนนับเป็นภัยพิบัติธรรมชาติที่คร่าชีวิตผู้คนมากที่สุดในสหรัฐอเมริกาในรอบกว่า 100 ปี ในขณะที่จอช กรีน ผู้ว่าการรัฐฮาวาย ได้ขอให้สภาองค์กรสอนมัตังบประมาณในปี 2024 เป็นจำนวน 425 ล้านดอลลาร์ หรือประมาณ 14,450 ล้านบาท (คิดในอัตราแลกเปลี่ยน 1 ดอลลาร์เท่ากับ 34 บาท) เพื่อนำมาใช้ในการฟื้นฟูเมืองเมารี ที่ได้รับความเสียหายอย่างหนัก

6.3 ไฟป่าประเทศกรีซ

ไฟป่ารุนแรงที่สุดในรอบ 20 ปี โดยเฉพาะอย่างยิ่งภูมิภาค Evros ของมาซิโดเนียตะวันออกและเมือง Thrace ซึ่งอยู่ใกล้กับชายแดนตุรกี ได้รับผลกระทบอย่างรุนแรง ส่งผล

ให้เกิดการสูญเสียชีวิตและการอพยพอย่างน่าเศร้า จากเหตุการณ์ไฟฟ้าได้เผาไหม้พื้นที่ไป

1.1 ล้วนไร่ ปล่อยก๊าซคาร์บอนเกือบ 2 เมกะตัน

6.4 ไฟไหม้-น้ำท่วมอเมริกา

เนื่องจากผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพิ่มมากขึ้น การคาดการณ์ฤดูกาลภัยพิบัติจึงมีความแม่นยำน้อยลง ตั้งแต่ปี 2022 เป็นต้นมา โดยตามรายงานของสำนักงานบริหารมหาสมุทรและบรรยากาศแห่งชาติ ระบุว่า การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อไฟฟ้าทั่วโลกและทั่วทั้งสหรัฐอเมริกา โดยในช่วงเดือนมิถุนายน เกิดไฟฟ้าดับอย่างหนักในแคนาดา และส่งผลกระทบไปยังอเมริกาและเม็กซิโก

ในขณะที่มีฝนตกหนักทางตะวันออกเฉียงเหนือของสหรัฐอเมริกาในช่วงกลางเดือนกรกฎาคม ทำให้เกิดน้ำท่วมและพายุส่งผลกระทบต่อหลายรัฐ รวมถึงนิวยอร์ก (New York) เวอร์มอนต์ (Vermont) แมสซาชูเซตส์ (Massachusetts) และคอนเนตทิคัต (Connecticut)

กรมอุตุนิยมวิทยาแห่งชาติ กล่าวว่า หุบเขาฮัดสัน (Hudson Valley) ในนิวยอร์ก มีฝนตก ช่วงเดือนกรกฎาคมประมาณ 5 ถึง 8 นิ้วภายในวันเดียว น้ำท่วมทำให้บริการ ระบบการขนส่งมวลชนในมหานครนิวยอร์ก (MTA) และบริษัทรถไฟ (Amtrak) หยุดชะงัก และส่งผลให้มีการยกเลิกเที่ยวบินหลายร้อยเที่ยวทั่วภูมิภาค น้ำท่วมครั้งนี้ถือเป็น ‘เหตุการณ์ที่เกิดในรอบ 1,000 ปี’ อีกทั้งมีน้ำท่วมฉับพลันเมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม ในเซตบัคส์ (Bucks) รัฐเพนซิลเวเนีย (Pennsylvania) ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิต 6 ราย

7.แผ่นดินไหว

7.1 ประเทศโมร็อกโก

เมื่อวันที่ 8 กันยายน เกิดแผ่นดินไหวขนาด 6.8 ที่โมร็อกโกหลังเวลา 23.00 น. ตามเวลาท้องถิ่น ความลึกของแผ่นดินไหวอยู่ที่ 11.5 ไมล์ (18.5 กิโลเมตร) และศูนย์กลางของแผ่นดินไหวอยู่ห่างจากเมืองมาราเกช (Marrakesh) ไปทางตะวันตกเฉียงใต้ 44

ไมล์ (70.8 กิโลเมตร) ในเทือกเขาไฮแอตลาส (High Atlas) จังหวัดอัลฮาอูซ (Al Haouz) มีหมู่บ้านเล็กๆ ที่ดงามราวภาพวาด ที่ได้รับความเสียหาย

เมืองมาราเกช เป็นเมืองใหญ่ที่ได้รับผลกระทบมากที่สุด ซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และได้รับความนิยม ซึ่งมีประชากรประมาณ 840,000 คน แผ่นดินไหวดังกล่าวเกิดขึ้นในเมืองอื่นๆ ของโมร็อกโกหลายแห่ง รวมถึงคาซาบลังกา (Casablanca) อากาดิร์ (Agadir) เอสเซาอีรา (Essaouira) และราบัต (Rabat) และแผ่นดินไหวยังกระทบไปยังแอลจีเรียและโปรตุเกส มีผู้ได้รับผลกระทบอย่างน้อย 380,000 คน

แผ่นดินไหวครั้งนี้รุนแรงที่สุดของโมร็อกโกในรอบอย่างน้อย 120 ปี อาฟเตอร์ช็อกหลายร้อยครั้งได้รับการบันทึกไว้ โดยสูงสุดคือแผ่นดินไหวขนาด 5.9 อาฟเตอร์ช็อกคาดว่าจะเกิดขึ้นต่อไปในอนาคตอันใกล้

7.2. หมู่เกาะเคอร์มาเดค

เกิดแผ่นดินไหวขนาด 7.3 แมกนิจูด บริเวณหมู่เกาะเคอร์มาเดคใกล้กับประเทศนิวซีแลนด์ โดยมีความลึกประมาณ 10 กิโลเมตร

สรุปปี 2023 เป็นปีที่เราจะได้ยินข่าวเกี่ยวกับภัยพิบัติบ่อยครั้งมากกว่าปีก่อนๆ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่แปรปรวนอยู่แล้ว ยิ่งทวีความรุนแรงขึ้น ซึ่งสหประชาชาติ (UN) ให้การยืนยันเองว่า “ยุคของ ‘ภาวะโลกร้อน’ (Global Warming) ได้สิ้นสุดลงแล้ว โลกกำลังย่างเข้าสู่ยุคของ ‘ภาวะโลกเดือด’ (Global Boiling) แทน” หากมนุษยย์ไม่สามารถลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้อย่างทันที่ที่ น้ำแข็งขั้วโลกเหนือจะสลายหายไปหมดภายในปี 2030”

ภัยพิบัติรุนแรงที่โลกเผชิญปี 2024

1. คลื่นความร้อน

1.1 สวิตเซอร์แลนด์ - อิตาลี - ฝรั่งเศส

เจอโลกรวนเล่นงานไม่น้อยหน้าไปกว่าใคร แต่งานนี้หากเราแหงนหน้าขึ้นไปมอง น้ำแข็ง-หิมะบนเทือกเขาสูง จาก ‘ชาวโพลน’ สู่ ‘เกลีเยนเตียน’ สำนักงานปกป้องสิ่งแวดล้อมสหรัฐ (EPA) ชี้ว่า ทวีปยุโรปอุณหภูมิสูงขึ้นในช่วง 2 ถึง 3 ทศวรรษที่ผ่านมา Daily Mail ระบุว่า ลานสกีกว่า 90% ในประเทศอิตาลีต้องหันมาใช้หิมะเทียมเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้แน่ใจว่าจะมีหิมะมากเพียงพอ ให้คนยังสามารถไถสกีได้ ทั้งที่ความเป็นจริงแล้ว อากาศร้อนระอุทำให้ปริมาณหิมะละลายลงมาก ขณะเดียวกันประเทศสวิตเซอร์แลนด์ก็สูญเสียจำนวนหิมะไปกว่า 50% ฝรั่งเศส 39% ซึ่งหากสถานการณ์ ‘ลานสกีไร้หิมะ’ ยังเป็นแบบนี้ต่อไป สวิตเซอร์แลนด์ซึ่งปกติแล้วสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวจากอุตสาหกรรมการเล่นสกี (อย่างเดียว) กว่า 800 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

2. อุทกภัย

2.1 ประเทศญี่ปุ่น

เมื่อวันที่ 24 ก.ย. 67 สำนักข่าวต่างประเทศรายงานว่า ฝนถล่มหนักในจังหวัดอิซิกาวะของประเทศญี่ปุ่น เป็นเหตุให้เกิดน้ำท่วมและดินถล่มหลังฝนตก โดยทางการจังหวัดอิซิกาวะ รายงานว่าจำนวนผู้เสียชีวิตจากฝนตกหนักในคาบสมุทรโนโตะ ที่ทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลันและดินถล่ม เพิ่มขึ้นเป็น 7 ราย และยังมีผู้สูญหาย 2 คน รวมถึงคนที่ยังติดอยู่ไม่ได้อีก 5 คน นอกจากนี้แม่น้ำ 16 สายเอ่อล้น ถนนหลายสายได้รับความเสียหาย และชุมชนกว่า 100 แห่ง ถูกตัดขาดจากภายนอกสำนักงานอุตุนิยมวิทยาในระดับคำเตือนฉุกเฉินฝนตกหนัก ที่เป็นระดับสูงสุดในหลายเมืองของคาบสมุทรโนโตะ แต่ยังมีคำเตือนให้

ประชาชนในจังหวัดอิซิกาวะ และนิงาตะ ที่อาจมีฝนตกวัดได้กว่า 300 มิลลิเมตรใน 48 ชม. ให้เฝ้าระวังภัยพิบัติที่อาจเกิดจากฝนตกหนัก

โดยบางพื้นที่ของสองจังหวัดนี้ได้รับผลกระทบจากแผ่นดินไหว 7.6 แมกนิจูดในบริเวณคาบสมุทรโนโตะเมื่อวันที่ 1 มกราคม และประกอบกับมีฝนตก ทำให้เพิ่มความเสี่ยงเกิดดินถล่มได้

และเมื่อวันที่ 21 ส.ค. 2567 ฝนถล่ม รถไฟฟ้าหลายสถานีท่วมหนัก ถนนในโตเกียว น้ำท่วมสูงโดย JMA ระบุว่า ได้ฝนอ้อมปิล อยู่ในระดับสภาพอากาศรุนแรงมาก ต่ำกว่าระดับสภาพอากาศสูงสุดที่ “พายุไต้ฝุ่นรุนแรง” เพียงระดับเดียว ทางหน่วยงานยังได้เตือนประชาชนให้ระมัดระวังพายุรุนแรง คลื่นสูง ดินถล่ม น้ำท่วมในพื้นที่ต่ำและน้ำท่วมจากการเอ่อล้นของแม่น้ำ

2.2 ประเทศบราซิล

น้ำท่วมหนักทางตอนใต้รายงานว่ามีผู้เสียชีวิตเพิ่มเป็นอย่างน้อย 57 คน บาดเจ็บ 74 คน และสูญหาย 373 คน จากเหตุน้ำท่วมครั้งใหญ่ในรัฐฮิวกรังจีดูซุว ทางตอนใต้ อันเนื่องจากพายุฝนที่โหมกระหน่ำช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมาโดยผลกระทบจากพายุฝนยังทำให้เกิดดินถล่มและทำให้เขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำแห่งหนึ่งใกล้เมืองเบนโตคอนซาลเวส พังทลายจนทำให้มีผู้เสียชีวิต 30 คน นอกจากนี้ ยังมีเขื่อนอีกแห่งในพื้นที่ซึ่งเสี่ยงที่จะพังทลาย โดยทางการท้องถิ่นได้เร่งตรวจสอบเขื่อนต่างๆ ที่ไม่ได้ออกแบบมาให้รองรับมวลน้ำปริมาณมากเกินปกติ เพื่อให้แน่ใจว่าไม่มีความเสี่ยงที่จะเกิดเหตุอันตราย

ทั้งนี้ ทางการท้องถิ่นได้ประกาศภาวะภัยพิบัติในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ ซึ่งพบว่ามีมากกว่าครึ่งของ 497 เมืองทั่วทั้งรัฐเผชิญน้ำท่วมหนัก และนับตั้งแต่เกิดน้ำท่วมในช่วง 1 สัปดาห์ที่ผ่านมา มีประชาชนเกือบ 2.5 หมื่นคนต้องอพยพทั้งบ้านเรือน ขณะที่ระบบไฟฟ้าและน้ำประปาใช้การไม่ได้ กระทบประชาชนกว่า 5 แสนคน ด้านเจ้าหน้าที่สำนักงานอุตุนิยมวิทยาของบราซิลคาดการณ์ว่า จะยังมีฝนตกมากขึ้นในพื้นที่ ก่อนที่มวลอากาศเย็นจะเคลื่อนมาแทนที่ ขณะที่สถาบันอุตุนิยมวิทยาแห่งชาติของบราซิลระบุว่า ความรุนแรงและความถี่ของฝนตกที่เพิ่มขึ้นนั้น เป็นผลมาจากปรากฏการณ์เอลนีโญในช่วงที่ผ่านมา

2.3 ประเทศเกาหลีใต้

ฝนหนัก – รอยเตอร์ และ เอเอฟพี รายงานวันที่ 10 ก.ค. ถึงสถานการณ์ภัยพิบัติในเกาหลีใต้ หลังฝนตกหนักต่อเนื่องในพื้นที่ตอนกลางของประเทศตั้งแต่วันที่ 7 ก.ค.ที่ผ่านมา ส่งผลให้เกิดน้ำท่วมเป็นบริเวณกว้างและมีดินโคลนถล่มหลายแห่งกระทรวงกิจการภายในเกาหลีใต้แถลงว่ามีผู้เสียชีวิตอย่างน้อย 4 รายรวมถึง 1 รายที่เสียชีวิตจากเหตุกำแพงกั้นดินภูเขาพังถล่มล้มทับ นอกจากนี้มีรายงานว่าบ้านเรือน ถนน และโครงสร้างพื้นฐานบางส่วนได้รับความเสียหายด้วย

2.4 ยุโรปกลาง

ยอดผู้เสียชีวิตจากภัยพิบัติน้ำท่วมในยุโรปกลางเพิ่มขึ้นเป็น 8 ราย หลังจากพายุฝนกระหน่ำอย่างหนักต่อเนื่องหลายวัน จนทำให้แม่น้ำหลายสายเอ่อล้นตลิ่ง ส่งผลให้ประชาชนในสาธารณรัฐเช็กหลายพันคนต้องอพยพออกจากบ้านเรือนพายุความกดอากาศต่ำ "บอริส" (Boris) เป็นตัวการสำคัญที่ทำให้เกิดฝนตกหนักในหลายประเทศ ตั้งแต่ ออสเตรียไปจนถึงโรมาเนีย โดยเฉพาะสาธารณรัฐเช็กและโปแลนด์ได้รับผลกระทบหนักที่สุด

3. วาตภัย

3.1 ประเทศโอมาน

วันที่ 16-17 เมษายน เกิดเหตุพายุฝนขึ้นในสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และโอมาน ประสบกับพายุฝนกระหน่ำเฉียบพลัน เหตุการณ์นี้ทำให้มีผู้เสียชีวิตรวม 20 คน 18 คนเป็นประชาชนในโอมาน และสร้างความเสียหายให้กับทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่ โดยได้รับอิทธิพลมาจากภาวะอากาศแปรปรวนในอ่าวเปอร์เซียทำให้หลายประเทศประสบปัญหาฝนตกหนักและลมกระโชกแรง รวมทั้งน้ำท่วมในหลายพื้นที่ เป็นการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศโลกอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้นั่นเอง

3.2 พายุบอริสพัดถล่มยุโรปตอนกลาง

ส่งผลให้มีฝนตกหนักมากที่สุดในรอบหลายสิบปี ล่าสุดมีรายงานยอดผู้เสียชีวิตอย่างน้อย 17 คนในประเทศต่างๆ ที่ได้รับผลกระทบ ทั้งออสเตรีย, โปแลนด์, สาธารณรัฐเช็ก และฮังการี โดยฝนที่ตกหนักเกินกว่าปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่อเดือนส่งผลให้เกิดน้ำท่วมรุนแรงหลายพื้นที่ สถานการณ์น้ำท่วมตึงเครียดและวิกฤตอย่างมาก โดย โยฮันนา มิกล์-ไลต์เนอร์ ผู้ว่าการรัฐโลเวอร์ออสเตรีย ระบุว่า พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบอยู่ในภาวะวิกฤต ส่วนที่ฮังการี นายกรัฐมนตรีวิกเตอร์ ออร์บาน พยายามสร้างความมั่นใจให้กับประชาชนในกรุงบูดาเปสต์ โดยกล่าวว่า นักจัดการน้ำมั่นใจว่าระดับน้ำจะไม่เกินระดับสูงสุดที่เคยเกิดขึ้น พร้อมยืนยันว่าทุกทรัพยากรที่จำเป็นถูกนำมาใช้ในการจัดการกับน้ำท่วม

ทั้งนี้ ยุโรปเป็นทวีปที่ร้อนเร็วที่สุดในโลก และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่เกิดจากมนุษย์ก่อให้เกิดเหตุการณ์สภาพอากาศสุดขั้วบ่อยขึ้น อุณหภูมิที่สูงขึ้นทำให้ชั้นบรรยากาศสามารถเก็บความชื้นได้มากขึ้น จึงทำให้ฝนตกหนักขึ้นเมื่อเข้าสู่ฤดูที่มีฝนตก และมหาสมุทรก็ร้อนขึ้น จึงก่อให้เกิดพายุที่รุนแรงยิ่งขึ้น

3.3 ประเทศฟิลิปปินส์

สื่อเอเอฟพีรายงานว่า พายุไต้ฝุ่นแกมี ได้พัดผ่านฟิลิปปินส์ ส่งผลให้เกิดฝนตกหนัก และน้ำท่วมฉับพลัน หลายหมื่นครัวเรือนไม่มีไฟฟ้าใช้ เทียบบินในและระหว่างประเทศอย่างน้อย 80 เที่ยวบินถูกยกเลิก เมืองมะนิลาน้ำท่วมอย่างหนัก ผู้เสียชีวิตพุ่ง 12 ราย

4.แผ่นดินไหว

4.1 ประเทศไต้หวัน

เกิดแผ่นดินไหวขนาด 6.3 ใกล้ไต้หวัน จุดศูนย์กลางอยู่ห่างจากเมืองฮวาเหลียนไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ราว 30 กม. มีรายงานอาคารสั่นไหวทำให้ตึกรามบ้านช่องในกรุงไทเปสั่นสะเทือน เจ้าหน้าที่เผยว่า รถไฟใต้ดินในเมืองต้องวิ่งด้วยความเร็วต่ำเพื่อความปลอดภัย

4.2. ธรณีพิโรธถล่มญี่ปุ่น

เริ่มต้นปี 2024 มาได้เพียงวันเดียว บางคนยังปาร์ตี้ไม่ทันจบด้วยซ้ำไป ญี่ปุ่นเกิดแผ่นดินไหวขนาด 7.6 ที่จังหวัดอิซิคาวะ ซึ่งตั้งอยู่ทางตอนกลางของประเทศ แม้ญี่ปุ่นจะเกิดภัยพิบัติอยู่เป็นประจำอยู่แล้ว แต่จู่ ๆ เกิดแผ่นดินไหวฉุกฉะหุกเช่นนี้ใครหรือจะตั้งตัวทันสถานการณ์แผ่นดินไหวญี่ปุ่นนั้นว่าเลวร้ายมาก อาคารบ้านเรือนเสียหายกว่า 200 หลัง และอีกกว่า 100,000 หลังคาเรือนไม่มีน้ำ-ไฟฟ้าใช้ มีน้ำท่วมสูงถึง 1.2 เมตร ซัดถล่มเมืองวาจิมาะ จ.อิซิคาวะ และที่ร้ายแรงที่สุดคือมีผู้เสียชีวิตจากเหตุการณ์ดังกล่าวราว 78 คน สูญหายอีกนับไม่ถ้วนแผ่นดินไหวญี่ปุ่นถือเป็นภัยพิบัติหนแรกของโลกในปี 2024 ซึ่งจู่ ๆ ก็มา ไม่ทันได้รับมือ

5. ไฟป่า

5.1 ไฟไหม้ป่าชิลี

‘เพลิงพิโรธ’ รับปีมังกร 2024 ประเทศชิลี เกิดเหตุไฟป่าครั้งรุนแรงถึงขนาดถูกเรียกขานว่า เป็นไฟป่าครั้งรุนแรงที่สุดในประวัติศาสตร์ของประเทศ นักหนาสากรรจ์ถึงขั้นประธานาธิบดี กาเบรียล บอริก (Gabriel Boric) ประกาศว่า “ชิลีกำลังเผชิญกับโศกนาฏกรรมครั้งเลวร้าย” สำหรับสาเหตุของไฟป่านั้น ทางการจัดข้อสันนิษฐานเบื้องต้นว่าเป็นการเผาโดยฝีมือมนุษย์ในวงแคบ ๆ แต่เนื่องจากชิลี ซึ่งตั้งอยู่ในทวีปอเมริกาใต้กำลังเผชิญกับคลื่นความร้อนรุนแรง ผนึกกำลังความร้อนกับภัยแล้งจากเอลนีโญ ทำให้จากไฟที่ไหม้แค่จุด 4 จุด (ตามที่ทางการรายงาน) ก็ลุกลามมอดไหม้ป่าอย่างรวดเร็วถึง 161 จุด

5.2 ประเทศบราซิลเผชิญไฟป่ารุนแรง

ไฟป่าลุกลามไหม้พื้นที่รอบนอกของเมืองเซาเปาโล ซึ่งเป็นหนึ่งในเมืองที่มีประชากรมากที่สุดแถบลาตินอเมริกา โดยมีประชากรอาศัยอยู่กว่า 11 ล้านคนแม้ว่าในเขตเมืองจะยังไม่ได้รับผลกระทบมากนัก แต่ในพื้นที่ชนบทมีการเผยแพร่คลิปวิดีโอทางโซเชียลมีเดียที่แสดงให้เห็นท้องฟ้าที่เต็มไปด้วยควันไฟ และต้นไม้ที่กำลังถูกเผาตามทางหลวง โดยผู้ว่าการรัฐเตือนว่าไฟป่าอาจลุกลามมากขึ้น เนื่องจากคลื่นความร้อน ภัยแล้ง และลมแรงที่พัดผ่านเข้ามา ไฟป่าในรัฐเซาเปาโลทางตอนใต้ของบราซิลคร่าชีวิตผู้คนไปแล้วอย่างน้อย 2 ราย

5.3 ประเทศออสเตรเลีย

สถานการณ์ไฟป่าในรัฐวิกตอเรียของออสเตรเลียลุกลามหนัก จนไม่สามารถควบคุมได้ ส่งผลให้ทางการประกาศเตือนภัยการอพยพ หลังไฟป่าในรัฐวิกตอเรียของออสเตรเลียลุกลามจนควบคุมไม่ได้ ซึ่งอยู่ในระดับอันตรายสูงสุด และคุกคามพื้นที่ ที่มีผู้อยู่อาศัยหลายร้อยคน โดยไฟป่าได้คร่าชีวิตปศุสัตว์ ทำลายทรัพย์สิน และทำให้ประชาชนกว่า 2,000 คนต้องอพยพออกจากพื้นที่

5.4 ไฟป่าโบลิเวีย

เมื่อวันที่ 8 ก.ย.2567 สำนักข่าวต่างประเทศเผยความเสียหายที่เกิดจากไฟป่าลุกลามในเมืองทางตอนกลางของโบลิเวีย เผาผลาญทั้งผืนป่าและพื้นที่การเกษตรจนทำให้เกิดกลุ่มควันขนาดใหญ่ ไฟป่าที่เกิดขึ้นในโบลิเวียปีนี้สร้างความเสียหายกับผืนป่ากว่า 9.4 ล้านไร่ ส่วนพื้นที่การเกษตรเสียหายอีกกว่า 14.4 ล้านไร่ รวมความเสียหายในพื้นที่ซึ่งถูกไฟป่าเผาไหม้คิดเป็นเกือบ 24 ล้านไร่

5.5 ไฟป่ารุนแรงในอาร์เจนตินา

เกิดไฟป่าลุกลามรุนแรง ในเมือง"กอร์โดบา" ทางตอนเหนือของอาร์เจนตินา 20 ก.ย. 2024 ทางกรมตำรวจกำลังเจ้าหน้าที่ดับเพลิงกว่า 200 นาย เข้าดับไฟ ส่งผลให้ต้องอพยพประชาชนจำนวนมาก โดยล่าสุด ไฟป่าได้ลุกลามเผาผลาญบ้านเรือนประชาชนไปอย่างน้อย 2 หลัง ขณะที่ ถนนหลายสายถูกปิด ซึ่งจากกระแสลมแรง และสภาพอากาศร้อนรวมทั้งภัยแล้งในพื้นที่ เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการดับไฟป่า

5.6 โคโลมเบีย

วันเสาร์ที่ 27 มกราคม 2567 โคโลมเบียเผชิญกับไฟป่ามาตั้งแต่ปลายปีที่แล้ว โดยมีพื้นที่ถูกทำลายไปแล้วมากกว่า 17,000 เฮกตาร์ (106,250 ไร่) ภายในไม่ถึง 3 เดือน มีการบันทึกเหตุไฟป่ามากกว่า 340 ครั้งได้ในช่วงเวลาดังกล่าว โดยได้รับแรงกระตุ้นจากภัยแล้งที่ยืดเยื้อเป็นเวลานาน, ความร้อนสะสมสูงเป็นประวัติการณ์ และปรากฏการณ์สภาพอากาศเอลนีโญ

5.7 ไฟไหม้รัฐแคลิฟอร์เนีย

เมื่อวันที่ 8.ก.ค. 67 เฟลิงไฟโรธแห่งรัฐแคลิฟอร์เนีย เว็บไซต์บีบีซีเปิดเผยว่านี่คือไฟไหม้ครั้งใหญ่ที่สุดของสหรัฐฯ ที่เกิดขึ้นในปีไฟป่าครั้งนี้ลุกลามในป่าทางตอนเหนือของเมืองซากราเมนโต รัฐแคลิฟอร์เนีย กินพื้นที่ป่าไปแล้วกว่า 1,455 ตารางกิโลเมตร ซึ่งเปรียบเทียบกับลอสแอนเจลิสทั้งเมือง ส่งผลให้ประชาชนหลายล้านชีวิตต้องทนอยู่กับคุณภาพอากาศที่ย่ำแย่ภัยพิบัติในครั้งนี้เกิดขึ้นจากปัญหาสภาพอากาศที่ร้อนอบอ้าว

ขณะเดียวกัน พื้นที่ป่าถูกฟ้าผ่าบ่อย จึงเกิดไฟป่าขึ้น ประกอบกับรัฐแคลิฟอร์เนียมีลมกระโชกแรง ทำให้ไฟลุกลามกระหน่ำจนควบคุมไม่ทัน

สถานการณ์ไฟป่าในรัฐแคลิฟอร์เนียของสหรัฐอเมริกาทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น และลุกลามอย่างต่อเนื่อง นับตั้งแต่ช่วงคำวันอังคาร (7 ม.ค.2568) ที่ผ่านมาตามเวลาท้องถิ่น จนทางการต้องประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน

รายงานยืนยันว่า มีผู้เสียชีวิต 5 ราย และต้องอพยพประชาชนกว่า 1.37 แสนคน ออกจากพื้นที่ ขณะที่ต้องระดมเจ้าหน้าที่ดับเพลิงมากกว่า 1,400 คน ท่ามกลางอุปสรรคต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นลมกระโชกแรง ความแห้งแล้งในพื้นที่ และขาดแคลนน้ำเพื่อนำมาช่วยดับเพลิง เดวิด อาคูนา หัวหน้าเจ้าหน้าที่ดับเพลิงในแคลิฟอร์เนีย ให้สัมภาษณ์รายการบีบีซีทูเดย์ว่า ไฟไหม้ในพื้นที่ฮอลลีวูดฮิลล์ลุกลามอย่างรวดเร็ว ขณะที่การควบคุมสถานการณ์ถือว่า "เป็นศูนย์" เนื่องจากมีกระแสลมแรงอย่างต่อเนื่อง ด้วยความเร็วราว 60-100 ไมล์ต่อชั่วโมง มาตั้งแต่ช่วงเช้าวานนี้

หัวหน้าเจ้าหน้าที่ดับเพลิงในแคลิฟอร์เนียบอกว่า สิ่งสำคัญประการแรกในการรับมือคือการรักษาชีวิตผู้คนต้องมาก่อน พร้อมกำชับว่ามีการเตือนและคำสั่งอพยพเพิ่มเติมทั้งนี้ในพื้นที่ที่เกิดไฟป่าอย่างน้อย 7 แห่ง ประกอบด้วย

- **ไฟป่าพาลิเซดส์:** มีรายงานว่าเกิดไฟไหม้ครั้งแรกเมื่อเวลาประมาณ 10.30 น. ตามเวลาท้องถิ่นของวันอังคาร โดยเพลิงได้เผาผลาญพื้นที่จากระยะเริ่มต้น 50 ไร่ เป็นกว่า 500 ไร่ ภายในเวลาเพียง 20 นาทีเท่านั้น ต่อมาพื้นที่ที่ไฟป่าเผาผลาญไปเพิ่มขึ้นเป็นกว่า 40,480 ไร่ ทำให้ต้องอพยพผู้คนออกมาอย่างน้อย 30,000 คน จากบ้านเรือน
- **ไฟป่าอีตัน:** ใน 6 ชั่วโมงแรก ไฟป่าลุกลามครอบคลุมพื้นที่กว่า 2,530 ไร่ โดยมีจุดเริ่มต้นที่ อัลตาดีนา ซึ่งตั้งอยู่บนเนินเขาในเมืองแพซาดีนา เมื่อเวลา 18.30 น. ตามเวลาท้องถิ่น ในย่านนี้มีรายงานผู้เสียชีวิต 5 คน และไฟป่าได้ลุกลามกินพื้นที่ไปมากกว่า 25,300 ไร่
- **ไฟป่าเฮิร์สต์:** กลุ่มเพลิงไฟอยู่ที่บริเวณด้านเหนือของเมืองซานเฟอร์นันโด เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นระบุว่า ไฟป่าลุกลามกินพื้นที่ราว 2,150 ไร่ จนทำให้มีคำสั่งอพยพประชาชนที่อยู่ใกล้เคียงเมืองซานตา คลาริตา
- **ไฟป่าวูดลีย์:** เริ่มปะทุขึ้นที่สวนสาธารณะวูดลีย์ อย่างไรก็ตาม หน่วยดับเพลิงของนครลอสแอนเจลิสระบุว่า สามารถควบคุมเพลิงได้แล้ว
- **ไฟป่าโอลิวาส:** เกิดขึ้นในเขตเวนทูรา ทางตะวันตกเฉียงเหนือของนครลอสแอนเจลิส กินอาณาเขตราว 27 ไร่ และสามารถควบคุมสถานการณ์ได้
- **ไฟป่าลิเดีย:** บนพื้นที่ภูเขาแอคตัน ทางเหนือของนครลอสแอนเจลิส กินพื้นที่เกือบ 885 ไร่ และสามารถควบคุมเพลิงได้ราว 40%

- **ไฟป่าชันเซต:** เกิดขึ้นในพื้นที่ฮอลลีวูดฮิลล์ ย่านที่อยู่อาศัยที่สามารถมองเห็นย่านประวัติศาสตร์ของเมือง ไฟป่าลุกลามกินพื้นที่ไปราว 126 และมีคำสั่งให้อพยพประชาชนออกจากพื้นที่

แม้ว่าปัญหาไฟป่าจะไม่ใช่วิธีใหม่ในแคลิฟอร์เนีย แต่ผู้เชี่ยวชาญด้านสภาพอากาศก็ชี้ว่า มีอยู่อย่างน้อย 3 ปัจจัยสำคัญที่มีส่วนทำให้ปัญหาไฟป่าที่ดูจะเป็นปัญหาเรื้อรังนี้ ปะทุกลายเป็นวิกฤตครั้งใหญ่และสร้างความเสียหายเป็นวงกว้าง ได้แก่

1) ลมซานตาอานา

ในเดือนที่แคลิฟอร์เนียมีสภาพอากาศเย็นลง มักนำพาสีที่เรียกว่า ‘ลมซานตาอานา’ (Santa Ana Winds) มาด้วย กระแสลมนี้เป็นลมกระโชกแรงที่พัดมาจากพื้นที่แถบทะเลทรายอันกว้างใหญ่ทางตะวันตกของสหรัฐฯ ไปจนถึงทางตอนใต้ของแคลิฟอร์เนีย กระแสลมนี้พัดพาความแห้งและลมอุ่นๆ พาดผ่านหลายพื้นที่ของแคลิฟอร์เนีย ซึ่งตรงข้ามกับมวลอากาศเย็นและความชื้นที่มักจะถูกพัดพาจากมหาสมุทรแปซิฟิกเข้าสู่ภาคพื้นของภูมิภาค

ลมซานตาอานาทำให้ความชื้นในพื้นที่แถบนั้นลดลง และมีส่วนเอื้อให้ไฟป่าแคลิฟอร์เนียลุกโชนได้ง่าย ด้านกรมอุตุนิยมวิทยาสหรัฐฯ รายงานว่า ไฟป่าลุกลามอย่างรวดเร็วด้วยความเร็วลม 129 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ในบางพื้นที่ โดยเฉพาะแถบเทือกเขาหรือหุบเขาบางแห่งอาจวัดได้สูงถึง 161 กิโลเมตรต่อชั่วโมง

2) ความแห้งแล้ง

ในช่วงฤดูหนาวนี้ แม้ว่าพื้นที่ทางตอนเหนือของแคลิฟอร์เนียจะได้รับความชื้นจากเมฆฝนที่ตกลงมาอยู่บ้าง แต่พื้นที่ส่วนใหญ่โดยเฉพาะทางตอนใต้ของแคลิฟอร์เนียกลับแห้งแล้งมากเป็นพิเศษ ต้นไม้ต่างผลัดใบ ลดการคายน้ำ ส่วนใหญ่เหี่ยวเฉากลายเป็นเชื้อ

ไฟที่ติดให้กับไฟฟ้า ผู้เชี่ยวชาญด้านสภาพอากาศชี้ว่า พื้นที่บางส่วนทางตอนใต้ของ แคลิฟอร์เนียอาจอยู่ในช่วงแห้งแล้งที่สุดที่ยาวนานกว่า 150 ปี

3) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก

ในขณะที่กระแสลมซานตาอานาและความแห้งแล้งทำให้ไฟป่าครั้งนี้รุนแรงขึ้น แต่อิทธิพลจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศโลก (Climate Change) กำลังทำให้ วิกฤตไฟป่าเกิดบ่อยครั้งขึ้น กลายเป็นปัญหาเรื้อรังมากยิ่งขึ้น และทวีความรุนแรงยิ่งขึ้นไป อีก นักวิจัยด้านสภาพอากาศระบุว่า แคลิฟอร์เนียกำลังเผชิญกับภัยแล้งที่ยาวนานหลาย ทศวรรษซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ ‘วิกฤตภัยแล้งครั้งใหญ่’ (Megadrought) ที่ครอบคลุมหลาย พื้นที่ทั่วสหรัฐฯ พร้อมทั้งคาดการณ์ว่า ภัยแล้งนี้อาจรุนแรงที่สุดในรอบอย่างน้อย 1,200 ปี อุณหภูมิโลกที่เพิ่มสูงขึ้น ส่วนหนึ่งเกิดจากการกระทำของมนุษย์ โดยเฉพาะจากการเผา ไหม้เชื้อเพลิงฟอสซิล ทำให้เกิดสภาพอากาศที่เอื้อต่อการลุกลามของไฟป่า (Fire Weather) เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากความชื้นลดลง พืชและพื้นดินส่วนใหญ่แห้งแล้ง

นักวิทยาศาสตร์พบว่า พื้นที่ด้านตะวันตกของสหรัฐฯ เกิดไฟป่าบ่อยครั้งขึ้น และ ขยายตัวเป็นวงกว้างอย่างรวดเร็ว ปัจจัยเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศมีส่วนเพิ่ม ความเสี่ยงที่ไฟป่าจะลุกลามมากขึ้น 25% ในแคลิฟอร์เนีย โดย 10 อันดับไฟป่าครั้งใหญ่ใน แคลิฟอร์เนีย ทั้งหมดเกิดขึ้นในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา ในจำนวนนี้มีถึง 5 อันดับที่เกิดขึ้นในปี 2020 เพียงแค่ปีเดียว

นอกจากนี้ นักวิจัยยังคำนวณว่า ภาวะฉุกเฉินด้านสภาพอากาศที่เกิดจากการกระทำของ มนุษย์มีส่วนทำให้พื้นที่ความเสียหายจากเหตุไฟป่าในแคลิฟอร์เนียเพิ่มขึ้น 172% นับตั้งแต่ ทศวรรษ 1970 และคาดว่าพื้นที่ดังกล่าวจะขยายขอบเขตความเสียหายเพิ่มขึ้นอีกในอีก หลายทศวรรษข้างหน้า

7.ภูเขาไฟระเบิด

7.1 ภูเขาไฟไอซ์แลนด์

เมื่อวันที่ 16 มี.ค. ภูเขาไฟไอซ์แลนด์ ระเบิดครั้งที่ 10 ในรอบ 3 ปี ภูเขาไฟในคาบสมุทรเรคยาเนสของไอซ์แลนด์ปะทุ สร้างรอยแยกยาวเกือบ 3 กิโลเมตรซึ่งทำให้แมกมาหรือหินหนืดที่หลอมเหลวใต้ผิวโลกไหลเคลื่อนตัวไปตามรอยแยกของเปลือกโลกในบริเวณนั้นๆ

ภาคที่ 3 เหตุการณ์มหากภัยพิบัติประวัติศาสตร์ไทย

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่ต้อง เผชิญกับภัยพิบัติอย่างรุนแรงเมื่อเปรียบเทียบกับหลายประเทศ ในอดีตประเทศไทยมีประสบการณ์ ในการเผชิญกับภัยธรรมชาติตาม ฤดูกาล อาทิ น้ำท่วม พายุ และภัยแล้ง ซึ่งเกิดขึ้นบ่อยครั้ง และสามารถจัดการได้โดยชุมชน ในพื้นที่เกิดการเรียนรู้และสั่งสมภูมิปัญญาเพื่อปรับวิถีชีวิตให้สามารถอยู่ร่วมกับความ แปรปรวนของธรรมชาติตามฤดูกาลได้เป็นอย่างดี ซึ่งเป็นการแสดงถึงวิวัฒนาการในการ ปรับตัวเมื่อเผชิญกับภัยธรรมชาติที่ไม่รุนแรงนักของประชาชน แต่อย่างไรก็ตามในช่วง 10 ปี ที่ผ่านมามีประเทศไทยต้องประสบกับภัยพิบัติที่รุนแรงบ่อยครั้ง และสร้างความเสียหายให้กับ ประเทศเป็นจำนวนมาก หากพิจารณาถึงสถานการณ์ภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในประเทศไทยตั้งแต่ อดีตมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น

โดยในอดีตที่ผ่านมาประเทศไทยต้องเผชิญกับภัยพิบัติที่มีความรุนแรงหลายต่อหลาย ครั้ง ดังเช่นการเกิดวาตภัยแหลมตะลุมพุกที่ จ.นครศรีธรรมราช เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2505 การเกิดวาตภัยไต้ฝุ่นเกย์ ที่ จ.ชุมพร เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2532 กรณีตึกรอยัลพลาซ่า ถล่มที่ จ.นครราชสีมา เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2536 เหตุการณ์โปะเรือข้ามฟากศิริราชล่ม เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2538 การเกิดคลื่นยักษ์สึนามิ ที่ จ.ภูเก็ต เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2547 การเกิดดินโคลนถล่มบริเวณจังหวัดทางภาคเหนือ เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2549

การเกิดคลื่นยักษ์สึนามิในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เมื่อปี 2547

ภัยพิบัติจากคลื่นสึนามิเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2547 ถือเป็นภัยธรรมชาติร้ายแรงที่สุด เท่าที่ประเทศไทยเคยได้รับ โดยมีผู้เสียชีวิตมากเป็นอันดับ 4 รองจาก ประเทศอินโดนีเซีย ศรีลังกา และอินเดีย โดยมี ผู้เสียชีวิต 5,309 คน สร้างความเสียหายกับทรัพย์สิน ต่าง ๆ ทั้ง อาคารโรงแรมขนาดใหญ่ ที่พักนักท่องเที่ยว ประเพณีบั้งกะโลและเกสต์เฮาส์ ร้านค้าและ ร้านอาหาร บริเวณชายหาด บ้านเรือนของราษฎรที่มีอาชีพ ทางประมง ทรัพย์สิน ส่วนตัวของนักท่องเที่ยวที่ประสบภัย ยานพาหนะ เรือประมง และเรือ ของหน่วยงาน

ราชการ ตลอดจนระบบสาธารณูปโภค ของท้องถิ่น เช่น ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ และถนน คิดเป็นมูลค่าหลายพันล้านบาท นอกจากนี้ ยังก่อให้เกิดความเสียหายแก่ระบบนิเวศ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมบนชายฝั่งเป็นวงกว้าง ซึ่งความเสียหายของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ ได้แก่ ปะการังใต้น้ำ ป่าชายเลน แนวชายหาด และบริเวณปากแม่น้ำ

สถานการณ์อุทกภัยอันเนื่องมาจาก อิทธิพลของร่องความกดอากาศต่ำพาดผ่าน ภาคใต้ ตอนบน ภาคกลาง และภาคตะวันออก และมรสุมตะวันตกเฉียงใต้

อุทกภัยในประเทศไทย เมื่อ 2553 เป็นเหตุการณ์การเกิดน้ำท่วม ในประเทศไทยหนักที่สุดในรอบหลายสิบปี เนื่องจากมีฝนตกหนักในหลายพื้นที่ในช่วงเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน 2553 ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างหนักทั้งชีวิต และทรัพย์สิน โดยอุทกภัยครั้งนี้เริ่มขึ้นตั้งแต่ วันที่ 10 ตุลาคม 2553 จนกระทั่งสถานการณ์คลี่คลายทั้งหมดเมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2553

อุทกภัยและดินโคลนถล่มในพื้นที่ภาคใต้ เมื่อเดือนมีนาคม 2554

ภายหลัง การเกิดอุทกภัยเมื่อปลายปี 2553 หลายพื้นที่ภาคใต้ของ ประเทศไทยกำลังอยู่ระหว่างการฟื้นฟู ความเสียหาย ก็เกิดภัยธรรมชาติซ้ำขึ้นในหลายพื้นที่ในภาคใต้ เมื่อ วันที่ 23 มีนาคม 2554 โดยเกิดอุทกภัย และ ดินโคลนถล่มอันเนื่องมาจากความกดอากาศสูง กำลังค่อนข้างแรงจากประเทศจีนแผ่ปกคลุมประเทศไทยตอนบนส่งผลให้ลมตะวันออกเฉียงที่พัดปกคลุมอ่าวไทยและภาคใต้มีกำลังแรง ทำให้หลายพื้นที่ในจังหวัดภาคใต้มีน้ำป่าไหลหลากน้ำท่วม ฉับพลัน และน้ำล้นตลิ่งก่อให้เกิดความเสียหายใน พื้นที่ 10 จังหวัด 100 อำเภอ 651 ตำบล ประชาชนเดือดร้อน 628,998 ครัวเรือน 2,094,595 คน และ มีผู้เสียชีวิต 64 คน

เหตุการณ์มหาอุทกภัยในพื้นที่ภาคเหนือและภาคกลางของประเทศไทย 2554

เหตุการณ์อุทกภัยร้ายแรงที่เกิดขึ้นสำหรับประเทศไทย ในปี 2554 ได้ถูกจารึกลงในหน้าประวัติศาสตร์ของไทยถึงผลกระทบ และความเสียหายที่เกิดขึ้นอย่างรุนแรง ซึ่งที่มาของอุทกภัยครั้งนี้เริ่มขึ้นระหว่างฤดูมรสุมในช่วงเดือนกรกฎาคม 2554 เมื่อมีพายุขนาดใหญ่ที่ชื่อพายุหมุนนกกเต็นขึ้นฝั่งทางตอนเหนือของประเทศเวียดนามส่งผลให้เกิดฝนตกหนักทางภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย และทำให้เกิดอุทกภัยในหลายจังหวัดทางภาคเหนือ โดยจังหวัดที่ได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงนั้นเริ่มที่จังหวัดนครสวรรค์ และภายในเวลาไม่นานอุทกภัยก็ลุกลามไปทางใต้เมื่อแม่น้ำเจ้าพระยาได้รับน้ำปริมาณมากจากแม่น้ำสาขา และส่งผลกระทบต่อหลายจังหวัดในภาคกลางประกอบด้วยจังหวัดอุทัยธานี สิงห์บุรี ชัยนาท สุพรรณบุรี อ่างทอง ลพบุรี และอยุธยา ซึ่งอยุธยาเป็นจังหวัดที่ได้รับผลกระทบค่อนข้างมาก เนื่องจากอุทกภัยได้ส่งผลกระทบต่อนิคมอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในพื้นที่อยุธยาได้รับความเสียหายซึ่งประเมินเป็นตัวเลขทางเศรษฐกิจเสียหายกว่าพันล้านบาท นอกจากนี้ มวลน้ำมหาศาล ได้ไหลบ่าเข้าท่วมพื้นที่จังหวัดปทุมธานี นนทบุรี รวมถึงกรุงเทพมหานครส่งผลกระทบต่อนิคมอุตสาหกรรมอีกหลายแห่งในจังหวัดปทุมธานี รวมถึงบ้านเรือนของประชาชนได้รับความเสียหายประชาชนไม่มีที่อยู่อาศัยเหตุการณ์ดังกล่าวได้ส่งผลให้ประชาชนเสียชีวิตกว่า 600 คน ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวได้สร้างความเสียหายอย่างรุนแรง และคงต้องใช้ระยะเวลาหลายปีกว่าที่พื้นดินเข้าสู่สภาวะปกติ

จากข้อมูลของการเกิดภัยพิบัติในอดีตที่ผ่านมาได้สะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มของการเกิดภัยพิบัติในรูปแบบต่าง ๆ มากมายที่อาจเกิดขึ้นกับประเทศไทย โดยเฉพาะในพื้นที่ต่างจังหวัดที่เป็น พื้นที่เสี่ยงภัยในลักษณะต่าง ๆ เช่น พื้นที่ที่อยู่ติดชายฝั่งทะเลพื้นที่ที่เป็นภูเขาซึ่งมีฝนตกชุกซึ่งมีแนวโน้มที่จะเกิดแผ่นดินไหวตัว เป็นต้น หากพิจารณาลักษณะภูมิประเทศที่มีความเสี่ยงภัยตามความเสี่ยง ข้างต้นจะพบว่า จังหวัดจันทบุรีเป็นจังหวัดหนึ่งที่มี

แนวโน้มน้ำที่จะเกิดภัยพิบัติอยู่ในระดับสูง เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ที่อยู่ติดชายฝั่งทะเล และมีพื้นที่ที่เป็นภูเขาสูงประกอบกับเป็นพื้นที่ที่มีฝนตกชุกลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดมีพื้นที่ติดภูเขาและทะเล ทำให้พื้นที่บางส่วนของจังหวัดกลายเป็นทางไหลผ่านของน้ำจากภูเขาก่อนลงสู่ทะเล โดยมีทิศทางการไหลของน้ำจากต้นน้ำ คือ ภูเขาทางอำเภอเขาคิชฌกูฏ สู่แม่น้ำจันทบุรี ผ่านตัวอำเภอเมือง จันทบุรี และจะลงสู่ทะเลอ่าวไทยจากลักษณะการไหลของน้ำดังกล่าวส่งผลให้ ที่ผ่านมาจังหวัดจันทบุรีต้องประสบกับปัญหาน้ำท่วมซ้ำซาก ในกรณีที่น้ำจากภูเขามีจำนวนมากไม่สามารถระบายลงสู่ทะเลได้ทันรวมทั้งพื้นที่ติดภูเขาในอำเภอเขาคิชฌกูฏมีความเสี่ยงต่อการเกิดภัยพิบัติ ประกอบกับผลการวิจัยการวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยงภัยต่อการเกิดภัยพิบัติแผ่นดินในจังหวัดจันทบุรี พบว่าพื้นที่จังหวัดจันทบุรีมีพื้นที่เสี่ยงสูงต่อการเกิดดินถล่มในพื้นที่มากถึงจำนวน 357.10 ตาราง กิโลเมตร หรือคิดเป็น 223,206 ไร่ คิดเป็นพื้นที่ ร้อยละ 5.69 ของพื้นที่จังหวัดจันทบุรีที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาคิชฌกูฏ และเขตรักษาพันธุ์ สัตว์ป่าเขาसอยดาวเป็นส่วนใหญ่ อดีตที่ผ่านมาจะพบว่าช่วงเดือนกรกฎาคม 2542 เกิดเหตุการณ์ฝนตกหนักบริเวณพื้นที่ที่เป็น ภูเขาสูงจนเป็นเหตุให้พื้นที่ ต้นน้ำบริเวณอำเภอเขาคิชฌกูฏถูกน้ำท่วม และเกิดเหตุการณ์ดินถล่ม น้ำป่าไหลหลากผลที่ตามมาทำให้พื้นที่ปลายน้ำ ก่อนที่น้ำจะไหลลงสู่ทะเลถูกน้ำท่วมเสียหายเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะพื้นที่ใจกลางเมืองจันทบุรีจากเหตุการณ์ในปี 2542 จังหวัดจันทบุรีก็ยังคงประสบปัญหาน้ำท่วมอย่างต่อเนื่อง เช่น ในเดือน ตุลาคม 2549 และล่าสุดเมื่อช่วงเดือนกันยายน 2554 ที่ผ่านมา

ฝนตกหนักในภูเก็ต ดินโคลนถล่มทับบ้านเรือน ดับ 13 ศพ

เกิดฝนตกหนักต่อเนื่องตั้งแต่คืนวันที่ 22 ส.ค.67 ในพื้นที่ จ.ภูเก็ต จนเกิดดินโคลนถล่ม ลงมาจากบนเทือกเขานาคเกิด ทับบ้านเรือนประชาชน-วิลล่าหรูในพื้นที่ ต.กะรน บริเวณซอยปู้ก 2 รวมทั้งหมด 4 จุด เป็นบ้านและห้องเช่ากว่า 50 หลัง และวิลล่าหรู 4

หลัง ได้รับความเสียหายถูกดินโคลนและต้นไม้โค่นถล่มลงมาทับพังราบเป็นหน้ากลอง เหตุการณ์ครั้งนี้ พบผู้เสียชีวิต 13 ราย ส่วนใหญ่ติดอยู่ตามห้องเช่า ทั้งนี้มีสามีภรรยาชาวรัสเซียเสียชีวิตอยู่ในวิลล่าหรู สภาพศพส่วนใหญ่จมอยู่ใต้โคลนและบ้านเรือนที่พังถล่มลงมาทับร่าง เนื่องจากเหตุเกิดตอนเช้ามีดกำลังนอนหลับสนิท นอกจากนี้ยังมีผู้ได้รับบาดเจ็บ 19 คน มีครัวเรือนได้รับผลกระทบ 209 ครัวเรือน 3 ตำบล 9 หมู่บ้านนายโสภณ ทองใสย หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดภูเก็ต (ปภ.ภูเก็ต) เผยว่าการก่อสร้างเชิงเขาเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดเหตุร้าย เนื่องจากในช่วงหลายปีที่ผ่านมา มีการปลูกบ้านเรือน พัฒนาที่อยู่อาศัย และกิจกรรมก่อสร้างเพิ่มมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามสาเหตุของดินสไลด์โคลนถล่มนั้นไม่ได้มาจากการก่อสร้างเพียงอย่างเดียว แต่ยังรวมถึงปัจจัยอื่นๆ ร่วมด้วย เพราะช่วงที่เกิดเหตุฝนตกหนักในช่วงเวลาสั้นๆ ทำให้ดินดูดซับความชื้นส่วนเกินจนพังทลาย นอกจากนี้พื้นที่ดังกล่าวมีความลาดชันสูงสลับกับภูมิประเทศที่เป็นหินเก่ามาก ทำให้มีความเสี่ยงต่อการพังทลายของดิน และทำให้พื้นดินลื่นและไม่มั่นคงมากขึ้น ส่งผลให้ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมมีบทบาทสำคัญในการเพิ่มความเสี่ยงต่อการเกิดดินถล่มในพื้นที่ดังกล่าวด้วย

โศกนาฏกรรมไฟไหม้รถบัสดักศศึกษาคร่ำ 23 ศพ

"ตุลาคม" เดือนที่ใคร ๆ ต่างก็พูดเป็นเสียงเดียวกันว่า เป็นเดือนแห่งความร้อนแรง เพราะเริ่มต้นมาก็เกิดโศกนาฏกรรมครั้งใหญ่เมื่อช่วงเที่ยงของวันที่ 1 ตุลาคม รถบัสนำนักเรียนโรงเรียนวัดเขาพระยาสังฆาราม อ.ลานสั ก จ.อุทัยธานี เดินทางมาทัศนศึกษาอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เกิดเหตุไม่คาดคิดเมื่อล้อหน้าข้างซ้ายแตกจนรถเสียหลักพุ่งชนกับเกาะกลางถนน ทำให้เกิดประกายไฟลุกไหม้อย่างรวดเร็ว ขณะกำลังเดินทางไปดูงานต่อที่ศูนย์การเรียนรู้ กฟผ. จ.นนทบุรี โดยเหตุเกิดบนถนนวิภาวดีรังสิต ขาเข้าแย่งห้างเซ็นทรัล รังสิต ทำให้มีนักเรียนระดับชั้นอนุบาลและประถมศึกษาเสียชีวิตอย่างน่าสลด

20 ราย นอกจากนี้ ยังสูญเสียคุณครูที่ดูแลนักเรียนจนนาทีสุดท้ายไปอีก 3 ท่าน ยังความเศร้าสลดให้คนไทยทั้งประเทศพิสูจน์หลักฐานและผู้เชี่ยวชาญ ระบุว่า รถบัสคันนี้มีอายุการใช้งานมากกว่า 50 ปี แถมยังดัดแปลงติดตั้งถังแก๊ส NGV เกินกว่ากำหนดจึงทำให้เพลิงลุกไหม้อย่างรวดเร็ว ช้ำร้ายไปกว่านั้นประตูฉุกเฉินด้านหลังไม่สามารถเปิดได้ จึงทำให้เกิดการสูญเสียมากถึงเพียงนี้แค่นั้นยังไม่พอ ขณะเกิดเหตุชุดมุนคนขับได้หลบหนีไป ก่อนที่ต่อมาจะขอเข้ามอบตัว พนักงานสอบสวนแจ้ง 4 ข้อหาหนัก ได้แก่ ขับรถโดยประมาทवादเสีย, ขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย, ขับรถโดยประมาท เป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ และขับรถในทางก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคล และไม่หยุดรถให้การช่วยเหลือถึงแก่ความตายเหตุการณ์อันเศร้าสลดนี้ เป็นการตอกย้ำให้สังคมไทยตระหนักถึงการให้ความสำคัญของความปลอดภัยบนท้องถนน ปัญหาการคมนาคมขนส่งสาธารณะที่ล้มเหลว แล้วทางแก้ไขคืออะไร หากเรื่องนี้ไม่เกิดขึ้นกับครอบครัวของผู้มีอำนาจ ก็คงอาจไม่เข้าใจ แล้วเราจะป้องกันมันได้อย่างไร เชื่อว่าทุกคนต่างก็พอรู้คำตอบ และช่วยกันป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

ภูเขาล่มหินยักษ์กลิ้งลงมาเฉียดพระอารามหลวง เหตุฝนตกหนัก

เมื่อวันที่ 29 ธ.ค. 2567 พระราชวิจิตรปฏิภาณ เจ้าคณะจังหวัดชุมพร เจ้าอาวาสวัดราชบูรณะ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร เปิดเผยว่า เหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นในช่วงเช้ามืดของวันนี้ ได้ยินเสียงสั่นสะเทือนของภูเขาก่อนที่จะได้ยินเสียงก้อนหินขนาดยักษ์หล่นลงมาทับท้องถนนและสร้างความสั่นสะเทือนไปทั่วทั้งบริเวณวัด และบริเวณหมู่บ้านใกล้เคียง จึงได้สั่งการให้พระเณรทั้งหมดออกมานอกกุฏิที่จำวัดอยู่เพื่อป้องกันกุฏิทั้งหลายจะถล่มลงมา หลังจากนั้นได้ตรวจสอบพบว่า มีก้อนหินขนาดยักษ์ใหญ่กว่ารถบรรทุก 10 ล้อและก้อนหินขนาดกลางจำนวนมากเลื่อนไถลลงมาบนถนนที่อยู่ในบริเวณวัดและเป็นถนนที่ใช้เชื่อมต่อระหว่างตำบล มีผู้คนใช้สัญจรเดินทางไปมาตลอดเวลาจากนั้นได้ทำการสำรวจความเสียหาย

พบว่าถนนบริเวณดังกล่าวถูกน้ำหนักของหินถล่มลึกลงไปประมาณ 50 เซนติเมตรจนถึง 1 เมตร และอาคารศาลาภายในวัดจำนวนหนึ่งจากการตรวจสอบเบื้องต้นพบว่ามียรอยร้าว

นอกจากนั้นยังมีพระเณรจำนวนหนึ่ง ได้เดินขึ้นไปดูบนภูเขาท่ามะภา จึงพบว่าบนยอดเขาสูงแผ่นดินบนภูเขามียรอยร้าวเป็นความกว้างประมาณ 1 เมตร ความยาวหลาย 10 เมตร และเป็นจุดที่หินก้อนดังกล่าวได้เกาะตัวอยู่มาเป็นเวลานานหลายร้อยปีจนเกิดถล่มขึ้นในวันนี้ ส่วนสาเหตุนั้นคาดว่าน่าจะมาจากการที่ฝนตกอย่างหนักเป็นตลอดระยะเวลาร่วมเดือนที่ผ่านมาภูเขาดังกล่าวเป็นภูเขาดินแต่มีหินก้อนขนาดใหญ่ที่ตั้งอยู่ตามจุดต่างๆ ของภูเขา แต่ไม่ได้ยึดติดกับภูเขาหรือไม่ได้มีรากหินลึกลงไป เมื่อดินสไลด์ลงไปเป็นระยะเวลานานทำให้หินก้อนขนาดยักษ์จึงไหลลงมาสู่ด้านล่าง ในขณะนี้ยังไม่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้ามาตรวจสอบดูแลขณะที่ทางวัดได้ประสานงานขอรถแบ็กโฮของเจ้าของกิจการ 3-5 คันแต่ไม่สามารถขยับเขยื้อนหินก้อนดังกล่าวออกไปจากพื้นที่ที่เกิดเหตุได้ จึงได้ประสานงานให้กับพันตำรวจเอกฉลาด พลนาการ ผู้กำกับสถานีตำรวจหลังสวน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร เดินทางเข้ามาตรวจสอบที่เกิดเหตุ เพื่อหาทางแก้ไขและป้องกันเหตุร้ายที่อาจจะเกิดขึ้นในระยะอันใกล้ต่อไป

นางรัชนี ว่องย่อง อายุ 60 ปี ผู้ดูแลอยู่ภายในวัดพระอารามหลวงแห่งนี้เล่าว่า ในช่วงสายของวันนี้ ขณะที่บรรดาญาติโยมหลายร้อยคนกำลังเดินทางมาทำบุญที่วัดเนื่องในวันพระและเป็นวันใกล้วันสิ้นปี ก็ได้ยินเสียงสั่นสะเทือนอย่างรุนแรง ทุกคนต่างวิ่งหนีตายออกจากวัด เมื่อมาดูพบว่ามีก้อนหินขนาดยักษ์เลื่อนไหลลงมา

ฝนกระหน่ำ 3 วันติด น้ำป่าไหลหลาก เมืองคอนอ่วมจมน้ำซ้ำอีกรอบ

วันที่ 29 ธันวาคม 2567 ผู้สื่อข่าวรายงานสถานการณ์ฝนตกหนักในพื้นที่ นครศรีธรรมราชติดต่อกันมาเป็นเวลา 3 วัน ส่งผลให้หลายอำเภอมีน้ำท่วมขัง โดยเฉพาะอำเภอในโซนภูเขา และอำเภอในโซนแถบชายทะเล ทั้งนี้ ได้รับแจ้งจากห้องปฏิบัติการเฝ้า

ระวังและเตือนภัยน้ำหลาก-ดินถล่ม กองวิจัย พัฒนาและอุทกวิทยา (กวพ.) กรมทรัพยากรน้ำ (ทน.) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) แจ้งข้อมูลการเตือนภัย เมื่อเวลา 11.45 น. เตือนภัยเตรียมพร้อม (สีเหลือง) บริเวณบ้านหนองบัว ตำบลไชยมนตรี อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช ค่าระดับน้ำ 2.81 เมตร ระดับวิกฤต 3.00 เมตร พบว่าน้ำในคลองหนองบัว ซึ่งเป็นคลองสายหลักจากต้นน้ำศรีวัง ลงไปสู่เขตเทศบาลนครนครศรีธรรมราช ก่อนไหลลงสู่ทะเล โดยน้ำในลำคลองมีสีแดงขุ่นไหลเชี่ยว คาดว่าหากฝนยังตกติดต่อไปอีก 2 วัน จะทำให้เกิดน้ำป่าไหลหลากและเกิดน้ำท่วมในพื้นที่ นครศรีธรรมราชอีกครั้งหนึ่งขณะที่มีรายงานข่าวว่า บริเวณบ้านนาป่า ต.ไชยมนตรี อ.เมือง น้ำจากคลองหนองบัวได้ไหลเอ่อล้นเข้าท่วมบ้านเรือนราษฎรอีกครั้ง เป็นครั้งที่ 3 ในรอบปีนี้

อย่างไรก็ตาม ในพื้นที่ อ.นบพิตำ น้ำในคลองกลายได้ไหลพัดสะพานข้ามคลองทำให้หลายหมู่บ้านได้ถูกตัดขาดลงพื้นที่ที่มีรายงานข่าวว่าในพื้นที่ อ.พรหมคีรี ได้มีการประกาศเตือนให้ประชาชนเฝ้าสังเกตสถานการณ์หากพบน้ำในคลองมีสีแดงขุ่นให้เตรียมอพยพไปอยู่ในที่ปลอดภัย

ไฟไหม้เขาใหญ่ อ.ปากช่อง วอดเกือบ 1 พันไร่

ไฟป่าเขาใหญ่ปะทุต่อเนื่อง เข้าสู่วันที่ 7 พื้นที่ป่าเสียหายแล้วเกือบ 1,000 ไร่ เจ้าหน้าที่ 33 นาย จาก 5 หน่วยงาน ระดมกำลังเดินเท้าขึ้นภูเขาดับไฟ ลมแรงเป็นอุปสรรคสถานการณ์ไฟป่าบริเวณ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาเสียด้า ป่าเขานกยูง และป่าเขาอ่างหิน อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ยังคงน่าเป็นห่วง ล่าสุดวันนี้ 10 มกราคม 2568 ไฟได้ปะทุต่อเนื่อง เข้าสู่วันที่ 7 แล้ว โดยเจ้าหน้าที่ยังไม่สามารถควบคุมเพลิงได้ชุดควบคุมไฟป่าเขาใหญ่ ร่วมกับเจ้าหน้าที่จาก 5 หน่วยงาน รวม 33 นาย ได้แก่ ศูนย์ส่งเสริมการควบคุมไฟป่านครราชสีมา ศูนย์ส่งเสริมการควบคุมไฟป่าปราจีนบุรี หน่วยป้องกันรักษาป่าที่นม.1 (ปากช่อง) ศูนย์ปฏิบัติการไฟป่านครราชสีมากรมอุทยานฯ

และกำลังพลจากศูนย์ส่งเสริมการควบคุมไฟป่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ 3 นครราชสีมา เร่งเดินเท้าขึ้นภูเขา เพื่อเร่งดับไฟที่กำลังลุกลาม โดยแบ่งกำลังออกเป็น 2 ชุด ปฏิบัติการในพื้นที่บ้านโนนกระโดน หมู่ที่ 7 ตำบลพญาเย็นทั้งนี้ทางด้านเพจ "ผ้าขาวม้าดั่งป่า" รายงานว่าศูนย์ส่งเสริมการควบคุมไฟป่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ 3 นครราชสีมา สามารถควบคุมไฟไว้ได้บางส่วน แต่เนื่องจากสภาพพื้นที่ยากลำบากและมีลมกระโชกแรง เสี่ยงอันตราย จึงให้เจ้าหน้าที่เฝ้าระวังอยู่ในพื้นที่ บริเวณแนวกันไฟ แล่วัด นิเทศ โนนกระโดน เพื่อวางแผนเข้าควบคุมไฟต่อในช่วงเช้า ขณะที่เพจ "ศูนย์ส่งเสริมการควบคุมไฟป่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ 3 นครราชสีมา" รายงานว่าเมื่อเวลา 8.30 น. ของวันที่ 10 มกราคม 2568 เจ้าหน้าที่ทั้ง 33 นาย ได้สนธิกำลังเข้าควบคุมไฟป่าในพื้นที่ดังกล่าว

ไฟป่าครั้งนี้ นับเป็นครั้งที่ 4 ในช่วงหลังปีใหม่เป็นต้นมา โดยไม่ทราบสาเหตุการเกิด ไฟป่าแน่ชัดเบื้องต้น คาดว่าพื้นที่ป่าเสียหายแล้วประมาณ 200 ไร่ และหากรวมพื้นที่ป่าที่ถูกไฟไหม้ในครั้งก่อนๆเสียหายไปแล้วเกือบ 1,000 ไร่

ไฟป่าเขาใหญ่ปะทุต่อเนื่อง ไฟไหม้เข้าสู่วันที่ 7 พื้นที่ป่าเสียหายแล้วเกือบ 1,000 ไร่ เนื่องจากลมแรงเป็นอุปสรรค

จากสถานการณ์ไฟป่าเขาใหญ่ ไฟป่าดงพญาเย็น บริเวณ พื้นที่เขาลอย ต.พญาเย็น อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา ลามมาถึง ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาเสียดอ้า ป่าเขานกยูง และป่าเขาอ่างหิน อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ล่าสุดวันที่ 10 ม.ค.2568 ไฟได้ปะทุต่อเนื่อง เข้าสู่วันที่ 7 แล้ว โดยเจ้าหน้าที่ยังไม่สามารถควบคุมเพลิงได้ ชุดควบคุมไฟป่าเขาใหญ่ ร่วมกับเจ้าหน้าที่จาก 5 หน่วยงาน รวม 33 นาย ได้แก่ ศูนย์ส่งเสริมการควบคุมไฟป่า นครราชสีมา ศูนย์ส่งเสริมการควบคุมไฟป่าปราจีนบุรี หน่วยป้องกันรักษาป่าที่ นม.1 (ปากช่อง) ศูนย์ปฏิบัติการไฟป่า นครราชสีมา กรมอุทยานฯ และกำลังพลจากศูนย์ส่งเสริมการควบคุมไฟป่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ 3 นครราชสีมา เร่งเดินเท้าขึ้นภูเขา เพื่อเร่งดับไฟที่

กำลังลูกกลม โดยแบ่งกำลังออกเป็น 2 ชุด ปฏิบัติการในพื้นที่บ้านโนนกระโดน หมู่ที่ 7 ตำบลพญาเย็น แพนเพจเพชบุรี “ผ้าขาวม้าตึงป่า” รายงานว่า ศูนย์ส่งเสริมการควบคุมไฟฟ้าภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ 3 นครราชสีมา สามารถควบคุมไฟไว้ได้บางส่วน แต่เนื่องจากสภาพพื้นที่ยากลำบาก และมีลมกระโชกแรง เสี่ยงอันตราย จึงให้เจ้าหน้าที่เฝ้าระวังอยู่ในพื้นที่ บริเวณแนวกันไฟ แกววัดนิเทศ โนนกระโดน เพื่อวางแผนเข้าควบคุมไฟต่อไปในช่วงเช้า ขณะที่แพนเพจเพชบุรี “ศูนย์ส่งเสริมการควบคุมไฟฟ้าภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ 3 นครราชสีมา” รายงานว่า เมื่อเวลา 8.30 น. ของวันที่ 10 มกราคม 2568 เจ้าหน้าที่ทั้ง 33 นาย ได้สนธิกำลังเข้าควบคุมไฟฟ้าในพื้นที่ดังกล่าว ไฟป่าครั้งนี้ นับเป็นครั้งที่ 4 ในช่วงหลังปีใหม่เป็นต้นมา โดยไม่ทราบสาเหตุการเกิดไฟป่าแน่ชัด เบื้องต้น คาดว่าพื้นที่ป่าเสียหายแล้วประมาณ 200 ไร่ และหากรวมพื้นที่ป่าที่ถูกไฟไหม้ในครั้งก่อนๆ เสียหายไปแล้วเกือบ 1,000 ไร่ ทั้งนี้ ไฟป่าปะทุขึ้นที่พื้นที่ ต.พญาเย็น อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา ซึ่งเหตุไฟป่าในครั้งนี้ เกิดขึ้นต่อเนื่อง และที่สำคัญคือชีวิตสัตว์ป่าไม่น้อยใหญ่ ที่อยู่ในป่าเขาใหญ่ ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้เข้าดำเนินการดับไฟป่า แต่เนื่องด้วยพื้นที่บริเวณที่เกิดไฟป่านั้นเป็นพื้นที่ที่มีความลาดชัน และเป็นผาหิน สภาพพื้นที่ค่อนข้างอันตราย ทำให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เป็นไปอย่างยากลำบาก

อย่างไรก็ตามที่ผ่านมานอกเหนือจากภัยพิบัติสำคัญที่ประเทศไทย ประสบดังกล่าวแล้วยังมีเหตุการณ์ภัยพิบัติที่สามารถรวบรวมเป็นเหตุการณ์มหาภัยพิบัติในประวัติศาสตร์ไทยดังนี้

เหตุการณ์มหาภัยพิบัติประวัติศาสตร์ไทย

1. “ห่าลงปีมะโรง” อหิวาห์ระบาดหนัก พ.ศ. 2363

อหิวาตกโรค (Cholera) เกิดจากการติดเชื้อแบคทีเรียในระบบทางเดินอาหารผู้ป่วย จะมีอาการท้องร่วงเป็นน้ำและอาเจียน ทำให้ร่างกายขาดน้ำอย่างรุนแรงจนถึงขั้นเสียชีวิต

มีพาหะคือแมลงวัน เชื้อโรคมักอยู่ในน้ำหรืออาหารที่ปนเปื้อนในสมัยรัชกาลที่ 2 จุลศักราช 1182 (พ.ศ. 2363) ตรงกับปีมะโรง เกิดอหิวาตกโรคระบาดครั้งใหญ่ ระบาดอยู่ราว 15 วัน ก็เริ่มซาลงไป ทำให้มีคนล้มตายไปมากกว่า 30,000 คน จึงถูกขนานนามว่า “ห่าลงปีมะโรง” มีศพเกลื่อนกลาดไปทั่วลอยอยู่เต็มแม่น้ำลำคลอง ดังความในพงศาวดารว่า

“...คนตายทั้งชายทั้งหญิง ศพที่เอาไปทิ้งไว้ในป่าช้าแลศาลาดินในวัดสระเกษ วัดบางลำภู วัดบพิตรพิมุข วัดประทุมคงคา แลวัดอื่น ๆ ก่ายกันเหมือนกองฟืน ที่เฝ้าเสียก็มากกว่ามาก ถึงมีศพลอยในแม่น้ำลำคลองเกลื่อนกลาดไปทุกแห่ง จนพระสงฆ์ก็หนีออกจากวัด คฤหัสถ์ก็หนีออกจากบ้าน ถนนหนทางก็ไม่มีคนเดิน ตลาดก็ไม่ได้ออกซื้อขายกัน ต่างคนต่างกินแต่ปลาแห้งพริกกับเกลือเท่านั้น น้ำในแม่น้ำก็กินไม่ได้ ด้วยอาภกรรมไปด้วยทรากศพ...”

2. “พายุโซนร้อนแฮเรียต” ถล่มแหลมตะลุมพุก พ.ศ. 2505

พายุโซนร้อนแฮเรียต (Harriet) พัดผ่านอ่าวไทยเข้าฝั่งแหลมตะลุมพุก อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม พ.ศ. 2505 เวลาประมาณ 19.00 น. นำพาคืนทะเลพัดเข้าฝั่ง ทำให้น้ำทะเลหนุนเข้าในอ่าวปากพนังพัดพาบ้านเรือนราษฎรเสียหายอย่างมากเหตุการณ์ครั้งนั้นทำให้มีผู้เสียชีวิตเพราะพายุมากถึง 900 คน (บางแหล่งระบุ 1,300 คน) สูญหายเกือบ 200 คน บาดเจ็บ 250 คน และต้องไร้ที่อยู่อาศัยราว 20,000 คน ความเสียหายที่เกิดขึ้นทำให้มีการตั้งข้อสังเกตว่าเป็นเพราะประชาชนไม่เข้าใจประกาศเตือนของกรมอุตุนิยมวิทยาไม่รู้จักและไม่เคยได้ยินคำว่า “พายุโซนร้อน” มาก่อน จึงเตรียมการป้องกันไม่ทัน

3. “ไข้ทรพิษ” พรากชีวิตคนไทยทุกปี ก่อนسابสูญเมื่อ พ.ศ. 2522

ไข้ทรพิษ (smallpox) หรือ “ฝีดาษ” เป็นโรคจากการติดเชื้อไวรัส ผู้ป่วยจะมีตุ่มหนองขึ้นตามผิวหนัง แพร่เชื้อง่าย โอกาสเสียชีวิตสูง เป็นโรคระบาดที่เกิดขึ้นทั่วทุกภูมิภาคของโลก และได้ชื่อว่าเป็น “โรคห่า” ประเภทหนึ่งของไทยในอดีตไข้ทรพิษเกิดขึ้นเป็นประจำ

เรื่อยมาหลายร้อยปี จนแทบเรียกได้ว่าเป็นโรคระบาดประจำตัวของชาวสยาม ในสมัยต้นรัตนโกสินทร์ก็มีบันทึกกล่าวถึงการแพร่ระบาดของโรคนี้อย่างหนักสมัยรัชกาลที่ 3 ระหว่าง พ.ศ. 2379-2381 และคาดว่ามียุติภัยชีวิตมากกว่า 10,000 คน กระทั่งหมอบรัดเลย์เสนอวิธีรับมือการแพร่ระบาดของโรคนี้ด้วยการ “ปลูกฝี” ซึ่งได้ผลเป็นอย่างดี ทำให้โรคฝีดาษแทบจะสูญสิ้นไปจากสยาม

ในที่สุด วันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2522 องค์การอนามัยโลก (WHO) ได้รับรองการหมดไปทั่วโลกของโรคฝีดาษ นับเป็นโรคติดต่อในมนุษย์ชนิดเดียวจนปัจจุบันที่ถูกกำจัดไปจากธรรมชาติอย่างสมบูรณ์

4. “โคลนถล่ม” บ้านกะทูนเหนือและบ้านคีรีวง พ.ศ. 2531

วันที่ 22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2531 หลังอิทธิพลจากพายุดีเปรสชันในภาคใต้ของไทย ทำให้ฝนตกอย่างต่อเนื่อง 2-3 วัน เกิดน้ำป่าไหลหลากจากภูเขาและโคลนถล่มที่บ้านกะทูนเหนือ อำเภอพิปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช ทะเลโคลน ท่อนไม้ยางพารา และต้นไม้บนเทือกเขาหลวง ไหลหลากลงทับถมตำบลกะทูนทั้งตำบล เป็นพื้นที่กว่า 6,000 ไร่ บ้านเรือน 1,500 หลัง ถูกทับด้วยโคลนหนา 2 เมตร มีผู้เสียชีวิต 92 ราย สูญหาย 102 ราย บาดเจ็บ 230 ราย พื้นที่เกษตรเสียหายอีก 6,150 ไร่ อีกฝั่งของเทือกเขาหลวง บ้านคีรีวง อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช เกิดดินถล่มเช่นกัน มีผู้เสียชีวิต 12 คน บ้านเรือนเสียหายอีก 362 หลัง

5. “พายุไต้ฝุ่นเกย์” ถล่มชายฝั่งทะเลอ่าวไทย พ.ศ. 2532

เวลาประมาณ 10.30 น. ของวันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2532 พายุไต้ฝุ่นเกย์ (Gay) เคลื่อนตัวขึ้นฝั่งที่บริเวณรอยต่อระหว่างอำเภอปะทิวกับอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร ทำให้มีผู้เสียชีวิต และสร้างความเสียหายอย่างหนักในพื้นที่จังหวัดชุมพร ประจวบคีรีขันธ์ ทั้งยังส่งผลกระทบต่ोजังหวัดใกล้เคียงตามชายฝั่งอ่าวไทย ตลอดจนจังหวัดตามชายฝั่งทะเล

ตะวันออกความรุนแรงของพายุทำให้มีผู้เสียชีวิตกว่า 500 ราย สูญหายกว่า 400 ราย ทรัพย์สินของทางราชการและเอกชน เสียหายไม่ต่ำกว่า 1 หมื่นล้านบาท เรือประมงจมลงสู่ใต้ท้องทะเลประมาณ 500 ลำ นับเป็นการสูญเสียจากพายุไต้ฝุ่นครั้งใหญ่ที่สุดในประเทศไทย

6.“แก๊ปไฟฟ้า” ระเบิดที่พังงา พ.ศ. 2534

เวลา 17.30 น. ของวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2534 รถสิบล้อบรรทุก “แก๊ปไฟฟ้า” จากภูเก็ตมุ่งหน้าไปสระบุรี เสียหลักพลิกคว่ำบริเวณทางโค้งสามแยกตลาดทุ่งมะพร้าว อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา ลังไม้บรรจุแก๊ปไฟฟ้ากระจายเกลื่อนถนน ทำให้การจราจรเป็นอัมพาต ระหว่างนั้น ชาวบ้านกรูกันเข้ามาเก็บแก๊ปไฟฟ้าโดยไม่ฟังคำห้ามปรามของตำรวจที่เตือนว่าอาจจะระเบิดได้ เกิดเป็นเหตุการณ์ซุลมุน เมื่อเวลาผ่านไป 1 ชั่วโมง แก๊ปไฟฟ้าเกิดระเบิดเสียงดังสนั่น ลูกกลมเป็นรัศมีถึง 1 กิโลเมตรมีผู้เสียชีวิตทันที 60 ราย บาดเจ็บอีกหลายร้อย อาครโศกโดยรอบพังยับเยิน

สาเหตุการระเบิดมากจากชาวบ้านกลุ่มหนึ่งพยายามจัดตู้คอนเทนเนอร์ และอาจมีหนึ่งในนั้นสูบบุหรี่ ทำให้ท่อแก๊ปไฟฟ้าจุดระเบิด มีเหยื่อสังเวยเหตุระเบิดทั้งเสียชีวิตคาที่ และทนพิษบาดแผลไม่ไหวเสียชีวิตในเวลาต่อมาทั้งหมด 207 ราย บาดเจ็บ 525 คน กลายเป็นโศกนาฏกรรมครั้งมโหฬารของไทยจาก “ไทยมุง”

7.“เลาดาแอร์” โหม่งโลกที่สุพรรณบุรี พ.ศ. 2534

วันที่ 26 พฤษภาคม พ.ศ. 2534 Lauda Air NG004 เครื่องบินโดยสารของสายการบิน เลาดาแอร์ ออสเตรีย บรรทุกผู้โดยสารและลูกเรือรวม 223 จากท่าอากาศยานนานาชาติดอนเมือง โดยมีจุดหมายอยู่ที่กรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย แต่ตกพุ่งลงดิ่งพสุธา หลังบินขึ้นสู่ท้องฟ้าได้เพียง 16 นาที ทุกคนบนเครื่องเสียชีวิตเป็นชาวต่างชาติ 184 คน ชาวไทย 39 คน

สาเหตุเกิดจากกลไกเครื่องยนต์ขัดข้อง ประกอบกับนักบินไม่เชื่อสัญญาณเตือนและทำการตรวจสอบแก้ไขอย่างทันท่วงที จึงเกิดเหตุสลดขึ้น

8.ไฟไหม้ “โรงงานตุ๊กตา” เคเดอร์ พ.ศ. 2536

เหตุเกิดที่โรงงานตุ๊กตาเคเดอร์ อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม วันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2536 เวลา 16.00 น. ความประมาทของพนักงานคนหนึ่งที่สูงบุหรืในโรงงาน เป็นเหตุให้วัสดุผลิตตุ๊กตาติดไฟลุกไหม้ และลุกลามไปสู่อาคารทิ้งหลังตันที่ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดความเสียหายรุนแรงในเหตุการณ์ครั้งนั้นคือ มาตรฐานด้านความปลอดภัยของโรงงาน เช่น ไม่มีบันไดหนีไฟ ประตูทางออกฉุกเฉินมีความกว้างไม่ได้มาตรฐาน และไม่เคยมีการซักซ้อมการหนีไฟอย่างเป็นระบบ รวมถึงโครงสร้างอาคารไม่ได้มาตรฐาน ทำให้อาคารถล่มหลังไฟไหม้ได้เพียง 15 นาทีเท่านั้น เหตุการณ์นี้มีผู้เสียชีวิต 188 ราย บาดเจ็บ 469 ราย หลายรายบาดเจ็บสาหัส ต้องกลายเป็นคนพิการ หรือเป็นอัมพาตตลอดชีวิต และทำให้มีเด็กอีก 50-60 คนต้องกลายเป็นเด็กกำพร้า

9.“สึนามิ” ถล่มชายฝั่งอันดามัน พ.ศ. 2547

วันที่ 26 ธันวาคม 2547 เมื่อเวลาประมาณ 08.00 (ตามเวลาประเทศไทย) เกิดแผ่นดินไหวอย่างรุนแรง ขนาด 9.1-9.3 ริคเตอร์ มีศูนย์กลางบริเวณตะวันตกเฉียงเหนือของเกาะสุมาตรา ประเทศอินโดนีเซีย ห่างจากจังหวัดภูเก็ตประมาณ 580 กิโลเมตรแผ่นดินไหวที่เกิดขึ้นใต้น้ำ ก่อให้เกิดคลื่นน้ำขนาดใหญ่ ที่เรียกว่า “สึนามิ” (Tsunami) ถล่มหลายประเทศทั่วมหาสมุทรอินเดีย และ 6 จังหวัดภาคใต้ของไทย ได้แก่ ภูเก็ต พังงา ระนอง กระบี่ ตรัง และสตูล เฉพาะที่ไทยมีผู้เสียชีวิตราว 5,400 คน บาดเจ็บกว่า 8,000 คน และสูญหายอีกจำนวนมาก

นอกจากนี้ยังสูญเสีย “คุณพุ่ม เจนเช่น” พระโอรสในทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี ขณะที่คุณพุ่มเล่นเจ็ตสกีอยู่ชายหาดโรงแรมมันตะเลย์

รีสอร์ตบ้านเขาหลัก อำเภอดงตาล จังหวัดพังงา สิริอายุ 21 ปี นับเป็นความสูญเสียที่ร้ายแรงเกินจะนึกฝันที่เกิดขึ้นในอดีต

10. มหาอุทกภัย “น้ำท่วมใหญ่” พ.ศ. 2554

น้ำท่วมใหญ่ปี 2554 เกิดขึ้นเพราะฝนตกชุกจนปริมาณน้ำเพิ่มมากขึ้นเป็นประวัติการณ์ หลังประเทศไทยมีพายุเข้ามาอย่างต่อเนื่องถึง 5 ลูก ทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลันและน้ำป่าไหลหลากในหลายๆ พื้นที่ทางภาคเหนือ เชื้อนภูมิพลและเชื้อนสิริกิติ์จำต้องเร่งระบายน้ำจากเขื่อน ส่งมวลน้ำมหาศาลเข้าท่วมหลายจังหวัดลงมาถึงกรุงเทพฯ ในปลายเดือนตุลาคม และต้องรอพื้ปีใหม่ พ.ศ. 2555 น้ำจึงลด สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (สสน.) เผยว่ามีผู้เสียชีวิตจากเหตุน้ำท่วมปี 2554 ถึง 1,026 คน ประชาชนได้รับความเดือนร้อนกว่า 5 ล้านครัวเรือน เป็นจำนวน 16 ล้านคนธนาคารโลก (World Bank) ประเมินว่าความเสียหายทางเศรษฐกิจจากเหตุการณ์น้ำท่วมปี 2554 มีมูลค่าสูงถึง 1.44 ล้านล้านบาท เป็น “มหาอุทกภัย” ที่เลวร้ายที่สุด ทั้งในแง่ของปริมาณน้ำและจำนวนผู้ได้รับผลกระทบ

นอกจาก 10 เหตุการณ์ข้างต้น อีกหนึ่งภัยพิบัติครั้งใหญ่ที่ขอยกไว้ต่างหาก เพราะแม้จะก้าวสู่ปีที่ 6 นับตั้งแต่การตรวจพบครั้งแรก และเราได้ผ่านระยะระบาดหนักไปแล้ว แต่โคโรนาไวรัส หรือ “โควิด-19” ยังไม่หมดไป ดังจะเห็นว่าจนถึงตอนนี้ทั่วโลกมีผู้ติดเชื้อไปแล้วถึง 774 ล้านคน เป็นยอดผู้เสียชีวิต 7 ล้านคน (ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน 2567) ซึ่งในจำนวนข้างต้น มีคนไทยเสียชีวิตเพราะโควิด-19 มากกว่า 34,000 คน

11. จาก 2004 ถึง 2024 ครบรอบ 20 ปี เหตุการณ์ ‘สึนามิ’ ประเทศไทย

ในวันที่ 26 ธันวาคม ปี 2004 นี้ ถือเป็นวันครบรอบ 20 ปี เหตุการณ์คลื่นยักษ์สึนามิถล่มประเทศไทย บริเวณชายฝั่งอันดามัน 6 จังหวัด – ภูเก็ต, พังงา, ระนอง, กระบี่, ตรัง และสตูล โดยมีผู้เสียชีวิตกว่า 5,400 ราย และบาดเจ็บอีกกว่า 8,000 ราย และยังมีผู้สูญหายอีกเป็นจำนวนมาก ไม่ใช่แค่ประเทศไทยเท่านั้นที่ได้รับผลกระทบจากสึนามิ

แต่ภัยพิบัตินี้ได้คร่าชีวิตผู้คนใน อินโดนีเซีย, ศรีลังกา, อินเดีย และไทย รวมกว่า 230,000 ชีวิตย้อนกลับไปในวันเกิดเหตุ 26 ธันวาคม ปี 2004 เวลา 07.58 น. (ตามเวลาประเทศไทย) เกิดแผ่นดินไหวรุนแรง ซึ่งมีศูนย์กลางอยู่บริเวณตะวันตกเฉียงเหนือของเกาะสุมาตรา ประเทศอินโดนีเซีย โดยจากเหตุแผ่นดินไหวนี้ทำให้เกิดเป็นคลื่นน้ำขนาดใหญ่ หรือที่เรียกว่า ‘สึนามิ – Tsunami’ เข้าถล่มประเทศไทยพื้นที่ชายหาดหลายแห่งถูกคลื่นยักษ์ที่สูงกว่า 10 เมตร เข้ากวาดทุกสิ่งทุกอย่างภายในระยะเวลาเพียงไม่กี่นาที วิดีโอที่ถูกเผยแพร่ในเวลานั้น แสดงให้เห็นคลื่นขนาดใหญ่ที่เริ่มก่อตัวขึ้นตั้งแต่ไกลๆ และเริ่มเข้าใกล้ชายฝั่งด้วยความเร็ว และแรง ซึ่งในเวลานั้นยังคงมีกลุ่มนักท่องเที่ยวบางส่วนที่ยืนมองคลื่น และบางส่วนที่เก็บของและเริ่มวิ่งหนี กระทั่งคลื่นดังกล่าวได้ซัดเรือทั้งลำหายไปอย่างรวดเร็ว จากนั้นจำนวนน้ำมหาศาลก็ไหลเข้าท่วมทุกพื้นที่อย่างรวดเร็ว

เรเชล เฮียสัน และสามีของเธอ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาพักผ่อนที่เกาะพีพี ประเทศไทย เป็นสองคนที่รอดชีวิตจากเหตุการณ์สึนามิครั้งนั้น โดยเธอให้สัมภาษณ์กับ Reuters ว่า ทุกอย่างเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ก่อนที่เธอพบว่าตัวเองลอยอยู่ในน้ำ ตอนเกิดภัยพิบัติขึ้น “สิ่งสุดท้ายที่ฉันเห็นก่อนจะจมลงไปคือบังกะโลสองหลังที่พุ่งเข้ามาหาฉัน ฉันจมลงไปได้ น้ำ และมีอะไรบางอย่างที่หนักมากๆ อยู่บนหัวของฉัน ฉันพยายามกลั้นหายใจให้นานที่สุดเท่าที่จะทำได้ และคิดว่าฉันอาจจะต้องตาย” เธอกล่าว สึนามิ ถือเป็นบทเรียนครั้งสำคัญของประเทศไทย เนื่องจากในเวลานั้นยังไม่มีระบบเตือนภัย หรือการแจ้งเตือนใดๆ ทำให้เกิดเป็นความสูญเสียที่สร้างความเสียหายอย่างรุนแรง อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์นี้ได้นำไปสู่การหาระบบรับมือภัยพิบัติทางทะเลโดยรัฐบาลไทย ข้อมูลจากศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ โดยป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) ระบุว่า ประเทศไทยได้ติดตั้งทุ่นตรวจวัดคลื่นสึนามิตัวแรกในไทยในปี 2006 โดยได้รับความร่วมมือจากรัฐบาลสหรัฐฯ จากนั้นในปี 2017 ประเทศไทยได้ติดตั้งทุ่นตัวที่ 2 ในทะเลอันดามันบริเวณน่านน้ำเศรษฐกิจของไทย

นอกจากนี้ยังมีระบบเตือนภัยสึนามิอื่นๆ อีกที่ถูกติดตั้งอยู่บริเวณชายฝั่ง รวมไปถึงหอคอยแจ้งเตือนสึนามิด้วยเพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ รวมถึงการติดตั้งป้ายจากชายฝั่งเพื่อบอกทางหนีขึ้นที่ปลอดภัยเมื่อเกิดภัยพิบัติ แม้ว่าในวันนี้จะล่วงเลยมากกว่า 20 ปีแล้ว แต่ความสูญเสียกลายเป็นเหมือนบทเรียน และข้อเตือนใจของเราทุกคนถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น รวมถึงวิธีการรับมือต่ออนาคต

เอกสารอ้างอิง

1. <https://www.posttoday.com/>สืบค้นเมื่อวันที่ 16 มกราคม 2568
2. <https://plus.thairath.co.th/topic/naturematter/103764> สืบค้นเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2568
3. <https://www.thaipbs.or.th/now/content/1061> สืบค้นเมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2567
4. <https://www.altv.tv/content/altv-news/6292f0944783cb8c28ef279e> สืบค้นเมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2568
5. https://www.silpa-mag.com/history/article_145550 สืบค้นเมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2568
6. <https://thestandard.co/amid-global-warming/> สืบค้นเมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2567
7. <https://www.thaipbs.or.th/disaster/> สืบค้นเมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2567